"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 221 — 1929 Federated Pressin jäsen Torstaina, syyskuun 19 p:nä—Thur., Sept. 19 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

4,000 HIILENKAIVAJAA LAKOSSA PALKANALENNUKSIA VASTAAN

LÄHTENEET TAISTELUUN VASTOIN VANHOILLISEN UNION POMOJEN KIELTOA — LAKKO SAATTAA LEVITÄ LAAJEMMALLE

WILKESBARRE, Pa., syysk. 17. — Yli 4,000 kaivosmiestä ovat alkaneet lakon Loomis, Pa., kaivoksissa, jotka kuuluvat Glen Alden-yhtiölle. Kaivosmiesten palkkoja oli alennettu $3:lla. Yhtiö on tunnettu erääksi kaikkein häikäilemättömimmäksi työläisten riistäjäksi, maksaen viiden tonnin vaunun lastaamisesta sen, minkä muut yhtiöt maksavat eräissä tapauksissa kolmen tonnin vaunun lastauksesta.

Työnantajat ovat alkaneet alentaa palkkoja ennen viisivuotissopimuksen päättymistä, joka tapahtuu syyskuussa 1930. Useat yhtiöt ovat jo alentaneet palkkoja vanhoillisen kaivosmiesten union porhojen Lewisin ja Boylanin pettäessä työläisten edut kaikissa tapauksissa.

U.M.W.A:n piiri 1:n presidentti Boylan yritti ajaa lakkoutuneet jäsenet takaisin työhön, luvaten epämääräisesti, että hän ryhtyy neuvottelemaan union puolesta työnantajain kanssa selkkauksen sovittelemiseksi. Työläiset lähtivät taisteluun vastoin hänen kieltoaan ja vaativat lakon laajentamista muihinkin Glen Aldenin kaivoksiin kovanhiilen alueella.

Porhojen keinottelu luonnonvoimilla

Hankkineet etuoikeuksia St. Lawrence-joen vesivoima lähteisiin

OTTAWA, syysk. 18. — Täällä on synnyttänyt hämmästystä New Yorkista saapunut ilmotus, että Morganin rahamiesryhmän kontrolloima Niagara Hudson Power korporatsioni omistaa oikeudet alueisiin molemminpuolin St. Lawrence-jokea Long Sault Rapidsin kohdalla. Tämän alueen voimalähde on laskettu 2,500,000 hevosvoimaksi. Nimellisesti on omistusoikeus hankittu Niagara Hudson-yhtiön alaiselle Frontier-yhtiölle.

Täällä ollaan kuitenkin sitä mieltä, että mitä tulee Canadan puolella olevien alueiden omistamiseen, voidaan ne koska hyvänsä pakkoluovuttaa Ontarion Hydro-Electric Power komissionin käytettäväksi, tai vallata liittohallituksen omaisuudeksi vesikulkutietä tai muita tarkoituksia varten. New yorkilaisten rahamiesten uskotaan hankkineen omistusoikeutensa aikomuksella kehittää kansainvälinen rahamiesryhmä St. Lawrence-joen voimalaitosten kehittämiseksi.

Kellogg-ilveily ja kansainliitto

Liittosopimusta muokattaisiin, jotta siihen saataisiin liitetyksi sodankieltosopimus

GENEVE, Sveitsi, syysk. 18. — Muuan kansainliiton kokouksen komitea parhaillaan pohtii eräitä esityksiä, joiden tarkoituksena on sisällyttää kansainliittosopimukseen Kelloggin sodankieltosopimus. Niinpä Englannin taholta on tehty ehdotus, että kansainliittosopimusta uudistettaisiin siten, että siihen yhdistettäisiin sodankieltosopimus, kun taas Perun edustaja on esittänyt, että kansainliittosopimukseen liitettäisiin Kelloggin sopimus.

Tällaiset esitykset kuuluvat siihen rauhan teeskentelyyn, jolla kansoja koetetaan hämätä. Samanaikaisesti on käynnissä laajoja imperialistisia vehkeilyjä, kuten brittiläiset yritykset saada harjoitettuja reservejä koskevan kysymyksen otettavaksi huomioon etsiessä perusteita varustusten supistamiselle Ranskan vahingoksi, jolla on reservimeija.

[illegible] vaatimukset yhtä [illegible] luomisesta kuin on [illegible]glannin ja Yhdysval[illegible]ivastokilvoittelu, jot[illegible]avat siihen, että im[illegible] eivät pane mitään [illegible]kään sodankieltosopi[illegible]

[illegible] purkaus [illegible]

YKSI LINNAAN, [illegible]

Sault Ste. Marie, [illegible] lle tulta ja liisituomari Elliot, [illegible] jälke[illegible] sen tuomion kahd[illegible] huvinäyt[illegible] syysk. helle, joita syytetti[illegible] "T[illegible]tui eilussaan pitämisestä [illegible] syöksi ta lupaa. Kaveru[illegible] Arvellaan meron ja Frank [illegible] Savosta, ole tällä eräästä vuokr[illegible] Pelee on mastaan huone[illegible] ja ei he[illegible]purkaus v. teeseen hallitu[illegible] näet[illegible]istä. lilain rikkomi[illegible] tuuksia. [illegible] Pikkumiehiä $105[illegible] Länsi-Intian Cameron [illegible] alkana[illegible] anskan hallin- Williamsin akseen [illegible]

Englannin ja U.S.A:n kiista merivoimista

ASEELLISEN RAUHAN TURVAAMISEKSI VAATII BRITANNIA 50 RISTEILIJÄÄ U.S.A:N 36:TTA VASTAAN

LONTOO, syysk. 18. — Joitakin päiviä sitten olivat porvarilehdet erittäin toivorikkaita laivastosopimuksen aikaansaamisesta Englannin ja Yhdysvaltain välillä, mutta nyt tunnustaa jo työväenpuolueen "Daily Heraldkin", joka uskottelee työläisille, että MacDonaldia ei laivastoneuvotteluissa muka kannustaisi brittiläisen imperialismin etujen turvaaminen, vaan rauhanpyrkimykset, että paljon vaikeuksia on vielä edessä jo yksistään siitä syystä, että huomioon on otettava ei ainoastaan Lontoon ja Washingtonin, vaan myös Pariisin, Rooman ja Tokion mielipiteet.

Koettavat toisiltaan kiristää myönnytyksiä

Britannian ja Yhdysvaltain väliset keskustelut ovat kaikista peittelyistä huolimatta kohdistuneet siihen, että toinen valloista saisi kiristetyksi laivastosopimuksia toiselta, mutta lisäyksiä itselleen — tasaväkisyyden saavuttamisen verukkeella.

Ja englantilaiset "työväen" ministerit amiraliteettinsa ohjauksen mukaisesti selittävät naivisti, ettei Englanti tule muka koskaan kilpailemaan Yhdysvaltain kanssa, vaan ainoastaan siinä tapauksessa jos Yhdysvaltain varustelut kiihoittaisivat toisia valtioita lisäämään merivoimia, on Englanti pakoitettu "välillisesti" kiinnittämään huomiota Yhdysvaltain varusteluun.

Kysymys ei ole vähennyksistä

Niistä numeroista päättäen mitkä ovat esiintyneet viime päivinä käydyissä laivastokeskusteluissa. Englanti selittää että sinne tänne merien taakse ulottuvain valtakuntien osien turvallisuuden takaamiseksi täytyy sillä olla 50 risteilijää, joista 15 on oleva aseistettu 8-tuuman tykeillä ja 35 kuuden tuuman tykeillä. Edellisten yhteinen tonnisto tekisi 146,800 tonnia ja jälkimäisten 192,200 tonnia, eli yhteensä 339,000 tonnia.

Yhdysvallat tahtoo 36 risteilijää, joista 21 kahdeksan tuuman tykeillä ja 15 kuuden tuuman tykeillä, eli yhteensä 315,000 Kiistaa on kuulemma kolmesta 8-tuuman risteilijästä, Britannian halutessa kohottaa omaa määräänsä kahdeksaantoista tahi alentaa Yhdysvaltain lukua 21:stä kahdeksaantoista.

Hävittäjä-aluksista kuulemma päästäisiin yksimielisyyteen tasa-arvoisuuden pohjalla, ja vedenalaisten suhteen oltaisiin valmiita esittämään toisille merivalloille niiden poistamista.

Kaikki teeskentelyä

Kapitalistilehdistö antaa näille neuvotteluille muka varustusten vähentämispyrkimysten leiman, vaikka mistään supistuksista ei ole kysymystä, vaan korkeintaan toivotaan jonkinlaisen tilapäisen tasapainotilan saavuttamista. Sitä paitsi jatkuu kilvoittelu kansainvälisissä mittakaavassa. Niinpä Japani vaatii risteilijäinsä luvun lisäämistä, jotta suhde Englannin Yhdysvaltain ja Japanin välillä olisi 10—10—7. Ranska taasen vastustaa jyrkästi vedenalaisten rajoittamista ja Englannilla on rakenteilla tahi valmiina 58 risteilijää.

Se että Englannin ja Yhdysvaltain neuvottelujen tulokset joka tapauksessa jäävät vastaisuudessa pidettävän viiden vallan konferenssin käsiteltäväksi osoittaa että neuvottelut ovat olleet tuloksiltaan erittäin laihoja huolimatta suuresta hälinästä, mitä lehdissä on pidetty muka kilpailun päättymisestä Englannin ja Yhdysvaltain välillä.

HYVÄ VEHNÄSATO PIENELTÄ ALALTA

Tisdale, Sask., syysk. 17. — J. D. McFarlane, sai 50 bushelia vehnää eekkeriltä ensikertaa kasvussa olleesta maasta ja 35 bushelia eekkeriltä vanhemmasta maasta. Kaikkiaan sai hän vehnää 4,000 bushelia 95 eekkeristä. Vehnän hän tulee myymään kaikki siemenviljaksi.

Viimeksi vangitut oltu pakoitettu vapauttamaan

KOMPPANIAN VIRKAVALLAN SYYTÖKSET RAUENNEET TODISTUSTEN PUUTTEESSA — MANVILLE-JENCKESIN HURTTIA SYYTTEESSÄ

CHARLOTTE, N. C., syysk. 17. — Etelän virkakunta oli eilen pakotettu luopumaan yhdestä kuristusotteestaan lakkolaisia vastaan. Kun viime perjantaina lakkolaisten asuntotaloihin tehdyn hyökkäyksen yhteydessä vangittujen kahdeksan lakkolaisen ja organiseeraajan jutun käsittelyn piti alkaa ilmoitti tämän kaupungin yleinen syyttäjä Oliver Litateker, että edellämainittuja vangittuja vastaan ei ole päteviä todistuksia "salaliittoutumisesta hallitusta vastaan", joten vangitsemismääräykset peruutetaan ja vangitut voidaan vapauttaa.

Tuomari Thomas J. Shaw'in oikeudessa jatkuu ihmisvarkaudesta pidätettyjen Manville-Jenckes yhtiön 14 virkailijain, työnjohtajan j.n.e. jutun todistajain kuulustelu. Kuten kerrottu, syytetään heidän osallistuneen roskajoukon mellasteluun viime viikon maanantai-iltana, jolloinka organiseeraajat Lell, Saylor ja Wells kaapattiin.

Yhtenä todistajana eilen oli Ben Wells, joka rääkkäyksen jälkeen juuri kykeni liikkumaan. Oikeushuoneessa olleiden ihmisten joukosta hän tunsi rääkkääjikseen seuraavat: Dewey, Carver, A. G. Morehead, Smiley Lewis, John Holly, Carl Holloway ja Lee Johnson. Kaikki viimeksimainitut ovat syytettyinä tässä jutussa.

Hurttien puolustajana toimivan lakimiehen ristikuulustelussa Wells myönsi, että hän "ei usko jumalaan eikä raamattuun". Wells julistettiin heti kelvottomaksi todistamaan, koska North Carolinan iänikuinen laki säätää, että henkilö, joka ei usko jumalaan ei myöskään voi todistaa Lisäksi Wells myönsi, että hän oli Britannian Kommunistipuolueen jäsen, saapuessaan Yhdysvaltoihin v. 1926.

Tähän mennessä on kuulusteltu etupäässä syytettyjä, jotka kaikki ovat kieltäneet syyllisyytensä. Kuulustelu jatkuu.

Työn vaarat uhkaavat monella taholla

Maalareita sairastunut myrkyllisten maalien käsittelyn johdosta

KITCHENER, Ont., syysk. 18. — Useita täkäläisiä maalareita ovat vakavasti sairastuneet myrkytykseen, jonka ovat saaneet joutuessaan käsittelemään eräänlaista maalliainetta, jolla on nopeasti kuivumisen ominaisuus. Sairastuneista tullaan ottamaan verikoe, jotta saataisiin selville, onko kysymyksessä tavallinen lyijymyrkyty, vaiko muunlainen myrkytys.

Sairaus ilmeni työläisissä sen jälkeen, kun olivat hengittäneet maalista lähteneitä kaasuja.

Miltei kaikissa ammateissa ovat työläiset alttiina vaaroille ja ammattitaudeille. Ainoastaan lujassa järjestymisessä on työläisillä sellainen voima, jolla voivat suojella ja turvata olosuhteitaan.

Huikeita keksintöjä sähkötekniikan alalla

ST. LOUIS, Missouri, syysk. 18. — Viidennessä lounaisvaltioiden radionäyttelyssä täällä on pantu näytteille radiolaitteita, joiden avulla huoneen seinässä olevaa nappia painamalla voidaan automaattisesti muuttaa vastaanottoa lähetysasemalta toiselle. Muuan Ernest Johnson-niminen keksijä, joka on keksinyt radiopuhelinlaitteen, jolla voidaan puhua Atlanrin poikki, on asettanut näytteille uusia keksintöjä. Niinpä hän pystyi radiolämmöllä keittämään kananmunia, langattomalla sähköllä valaisemaan sähkölamppua ja käyttämään pienoisilmalaivaa. Istuen sähkötuolissa antoi Johnson sähkön sulattaa rautatankoa, jota hän piti hampaittensa välissä, eikä sähkö vahingoittanut lainkaan häntä itseään.

Niittarien lakko Hamiltonissa jatkuu edelleen

Työläiset perustaneet union johon on jo yhtynyt 800 työläistä

TORONTO, Ont., syysk. 18. — Niittarien lakko Hamiltonissa, Canadian Steel Car-yhtiötä vastaan jatkuu edelleen. Tilanteessa yhtiön ja työläisten välillä ei ole tapahtunut mitään muutosta. Poliisit ovat vanginneet seitsemän lakkovahtia. Yhtiö on kieltäytynyt edelleen tekemästä mitään myönnytyksiä lakkolaisille. Työläiset pitävät kokouksiaan päivittäin. Mieliala on innostunut lakkolaisten keskuudessa; he tulevat seisomaan yksimielisesti vaatimustensa puolesta. Lakko alkoi järjestymättömänä, johtuen yhtiön hyökkäyksestä työläisiä vastaan palkkojen alennuksella. Nyt ovat työläiset kommunistien johdolla järjestäneet union, johon kuuluu jo 800 työläistä. Alkujaan lakkoon yhtyneiden työläisten luku oli 400.

Canadan työläisten puolustusliitto vetoaa työläisten avustukseen

Työläiset ovat päättäneet seisoa yksimielisesti vaatimustensa takana. He eivät tule suostumaan mihinkään myönnytyksiin yhtiön hyväksi, mutta he tarvitsevat toisten työläisten apua taistelussaan. Yhtiön vaatimukset ovat mitä häikäilemättömimmät, sillä kysymyksessä on 50 pros. palkanalennus ja tuotannon yhä edelleen tehostaminen. Yhtiö ei häikäile käyttää kaikkia keinoja lakon murskaamiseksi; sitä todistaa 7 lakkovahdin vangitseminen. Puolustusliitto vetoaa työläisten avustukseen. Vangitut ovat taisteltava vapaaksi. Tämä on työläisten yhteinen taistelu. Kaikkien on tehtävä osansa tämän taistelun voittamiseksi. Työnantajain yritykset lakon murskaamiseksi on tehtävä tyhjäksi.

Lakko on militanttisten työläisten lakko

Tämä lakko ei ole niitä rauhallisia lakkoja, joita A.F. of L:n alaiset järjestöt panevat toimeen silloin, kun työnantajaa vaivaa liikatuotanto. Tämä lakko on taistelevien työläisten lakko, ja pantu toimeen oikealla ajalla, silloin kun työnantaja tarvitsee työläisiä. Canadian Steel Car-yhtiöllä on kymmenien tuhansien edestä tilauksia odottamassa ja sentähden se hankkii lakonrikkureita, vangituttaen lakkovahdit, että rikkurit voisivat kulkea rauhassa työhön ja työstä pois. Työnantajat voivat sietää rauhallisia lakkoja silloin, kun he eivät tarvitse työläisiä. Mutta silloin kun työläiset tekevät lakon oikealla ajalla ja johtavat sitä oikealla tavalla, tekee työnantajat kaikkensa sen murskaamiseksi. Työläiset, avustakaa Hamiltonin lakkolaisia. Tämä on meidän kaikkien yhteinen taistelu. Ei mitään myönnytyksiä työnantajille, olkoon tunnuksemme.

Murhenäytelmä Vancouverissa

Masinisti murhannut kaksi lastaan ja senjälkeen tehden itsemurhan

VANCOUVER, syysk. 18. — William C. Phillips, 37 vuoden ikäinen masinisti, teki kauhean verityön kotonaan aikaisin viime maanantaiaamuna. Phillips murhasi kirveellä 10-vuotisen tyttärensä ja 4-vuoden ikäisen poikansa, tämän jälkeen haavoittaen vakavasti vaimoaan. Sitten hän sytytti talon palamaan ja katkasi oman kurkkunsa. Phillipsin vaimo pääsi pakenemaan hyppäämällä ulos toisen kerroksen akkunasta ja makaa nyt arveluttavassa tilassa sairaalassa, ammottava haava niskassa ja leukaluut rikkoutuneena. Palokuntalaisten saapuessa sammuttamaan tulipaloa löysivät miehen ja nuoremman lapsen kuolleena mutta vanhempi lapsi osotti vielä elonmerkkejä, kuollen kuitenkin ennenkuin häneet ehdittiin asettaa sairasvaunuun.

AAVIKON YLI KULKEVAN ILMAPOSTILINJAN VALMISTELU

Ottawa, syysk. 17. Täällä tehdään kiireesti valmisteluja ilmapostilinjan aukaisemiseksi aavikon poikki. Urakoita linjan varustamiseksi välineillä on annettu $107,000 arvosta. Canadan General Electric-yhtiö on saanut $36,161 arvoisen urakan 8 sähkömajakan valmistamiseksi. Highway Lighthouse-yhtiö tulee valmistamaan 54 kaasuvalomajakkaa $71,000 urakkasummasta. Myöskin tullaan vuokraamaan linjan varrella 22 laskukenttää, joiden koko vaihtelee 40 ja 75 eekkerin välillä. Kentät tullaan vuokraamaan viiden vuoden sopimuksella.

Manchurian kriisi on yhä selvittämättä

KAHAKOIMINEN JATKUU RAJOILLA — KIINALAISTEN ROSVOKENRAALIEN KESKUUDESSA HAJAANNUSTA

LONTOO, syysk. 18. — United Pressin edustaja tiedottaa, että Mukdenin viranomaiset väittävät venäläisten panneen toimeksi sotatilanteen Siperian rajoilla. Sitä vastoin todetaan, että Neuvostojoukot ovat olleet pakoitetut rankaisutoimenpiteisiin valkoryssälahtarien ja kiinalaisten rosvojoukkojen alituisten ryöstöretkien johdosta. Tämä on aiheuttanut yhtämittaisia rajakahakoita.

Sanomalehdissä kerrotut saksalaisten välityksellä käydyt neuvottelut eivät suinkaan ole tapahtuneet Berliinissä, niinkuin tiedoissa on kerrottu, vaan johtuvat nämä tiedot siitä, että Saksan Kiinassa olevat viranomaiset ovat tiedottaneet välittävistä toimenpiteistään hallitukselleen Berliinissä, joka on vuorostaan lähettänyt Neuvostoliiton ja Kiinan hallituksille tärkeimpiä seikkoja näistä raporteista.

Kiinan sotaherrat tukalassa asemassa

Edelleen tiedotetaan, että samalla kun kiinalaiset eivät ole halukkaita palauttamaan Neuvostoliitolle Itä-Kiinan rautatien hallintoa, on nykyisen puolittaisen sotatilanteen ja suurien sotajoukkojen ylläpitäminen Manchuriassa aiheuttanut vararikkoiselle kansalliselle hallitukselle suunnattomia menoja. Keskushallituksen Mukdenissa olevat virkailijat ovat edelleen ahtaalla sen johdosta, että eräät Manchurian hallituksen jäsenet näyttävät keskittyvän kansallisen hallituksen poliittisten vastustajain leiriin. Sellaisten miesten nimiä, kuin "kristitty kenraali" Fengjusiang, Shansin sotaherra Jen Hsi-Shan ja Hankowin ja Wuchangin sotaherra Ho Jing-Ching, mainitaan kuuluvan tämän oppositsionin johtajiin.

Kaiken lisäksi on sisäinen tilanne Kiinassa muutenkin kaikkea muuta kuin rauhallinen, sillä yhä voimistuva talonpoikaiston ja työläisten kommunistinen vallankumousliike voi millä hetkellä tahansa lakaista yli maan. Rosvokenraalit ovat pakoitetut ottamaan tämänkin tekijän huomioonsa.

Näinollen kiinalaiset lahtarikenraalit, jotka imperialistivaltain tukemina hangottelevat sotaa Neuvostoliittoa vastaan, pelaavat sangen korkeata peliä, sillä heidän valtansa on sangen horjuva, perustuen rosvouksen tuloksiin. Vain sikäli on heillä merkitystä kuin he toimivat imperialististen suurvaltojen välikappaleina.

Neuvostoliitto seisoo lujana

Moskova, syysk. 18. — Neuvostohallituksen ulkoasiain kansankomisariaatti on Saksan täkäläisen lähetystön kautta vastannut Kiinan viimeiseen tarjoukseen. Vastaus on kieltävä ja lähetetään se tänään Nankingiin. Nootissa toistetaan että minkäänlaisen konferenssin koollekutsuminen Neuvostoliiton ja Kiinan välillä ei ole mahdollinen ennen kun Kiina hyväksyy Neuvostoliiton asettamat ennakkoehdot, joihin sisältyy entisen aseman palauttaminen Itä-Kiinan rautatiellä.

Neuvostohallitus ilmoittaa, että kiinalaisten ja valkoryssien hyökkäykset Manchurian ja Siperian rajalla jatkuvat. Chitasta, Khardarovskista ja Vladivostokista ilmoitetaan, että kuusi eri hyökkäystä tehtiin neuvosto-alueelle tänään.

Taasen jättiläispalo Hullissa

350,000 gallonaa gasoliinia tulessa

HULL, Englanti, syysk. 18. — Tuhansia gallonia gasoliinia roihusi täällä eilen iltapäivällä sen jälkeen, kun räjähdys lennätti suunnattoman säiliön kannen ilmaan. Säiliössä oli 350,000 gallonaa gasoliinia ja räjähdys vapisutti taloja ja tehtaita laajalla alalla ympäristössä. Tuli pian levisi lähellä olevaan toiseen gasoliinisäiliöön, jossa oli 250,000 gallonaa gasoliinia.

Kuten muistetaan oli Hullissa joku kuukausi takaperin toinen suuri tulipalo, jolloin suuri määrä tavaravarastoja, kalastaja-aluksia ja satamahallirakennuksia tuhoutui.

St. Thomas, syysk. 17. — Viime lauantain ja sunnuntain välisenä yönä teki halla suurta vahinkoa West Lorne-piirin tupakankasvattajille. Vahingon suuruutta ei vielä voida tarkalleen määritellä, mutta uskotaan yhden kolmannen osan sadosta vahingoittuneen.

TYÖLÄISET MIELENOSOITUKSELLA MEKSIKOLAISTA TERRORIA VASTAAN

5,000 KOKOONTUI MEKSIKON KONSULAATIN EDUSTALLE NEW YORKISSA — POLIISI KÄYTTÄNYT KAPULOITAAN — PUHUJIA VANGITTU

NEW YORK, syysk. 18. Poliisi raa'asti pieksi ja vangitsi eilen 15 työläistä ja kommunistipuolueen jäsentä, niihin luettuna "Daily Workerin" toimittaja Robert Minor ja anti-fascistisen liiton toimitsija A. Markoff, Meksikon konsulaatin edustalla toimeenpannun mielenosotuksen yhteydessä.

Mielenosoitus oli järjestetty kommunistipuolueen ja Amerikan imperialismivastaisen liiton toimesta, osoittaakseen Amerikan työläisten solidarisuuden Meksikon työläisille sen johdosta, että Meksikon hallitus amerikalaisten imperialistien määräyksestä oli julistanut Meksikon kommunistipuolueen laittomaksi, lakkauttaen sen äänenkannattajan "El Macheten" ja murhaten kommunistipuolueen johtajan Jose Rodriguezin, samalla kun Meksikon hallitus on ryhtynyt karkoittamaan kubalaisia työläisiä Kubaan Machadon hallituksen kynsiin.

Yli 5,000 työläistä kerääntyi mielenosoitukseen. Mielenosoittajat kantoivat tunnuksia ja Minor oli ryhtynyt puhumaan, kun poliisi hyökkäsi esille vangiten hänet. Tämän jälkeen nousi Markoff puhumaan, joutuen myöskin heti vangituksi. Poliisi käytti vapaasti kapuloitaan työläisiä vastaan ja vangitsi puhujan toisensa petästä. Ratsupoliisit ajoivat hevosillaan väkijoukkoon.

Ella Wiggins haudattiin tiistaina

HAUTAUS MUODOSTUI SUUREKSI JOUKKOPROTESTIKSI HURTTATERRORIA VASTAAN

BESSEMER CITY, syysk. 18. — Kutomotyöläisten taistelun marttyyrina kuolleen Ella May Wigginsin ruumis laskettiin haudan lepoon eilen aamulla Bessemer Cityssa, missä hän oli taistellut parempien olosuhteiden saavuttamiseksi riistetyille kutomotyöläisille.

Kun tehtailijain hurttien kätyrien kuulien lävistämä toveri laskettiin hautaan, lauloi Katie Barnet yhden Ella Mayn sepittämistä taistelulauluista. Hautaus oli valtava työläisten solidarisuuden osoitus. Sadat työläiset olivat rankkasateesta huolimatta saapuneet tuntikausia ennen haudalle. Kun kulkue kulki tehtaan ohi, huusivat hurtat ivahuutoja, uskaltamatta kuitenkaan hyökätä työläisten kimppuun. Union järjestäjät puhuivat haudalla Ella Mayn elämäntyöstä.

Kaiken aikaa kiertelivät hurttien autot maanteillä vaanimassa sellaisia työläisiä, jotka olisivat olleet niin varomattomia, että olisivat sattuneet lähtemään yksin haudalle.

Ella Mayn viisi pientä lasta seisoivat urhoollisina äitinsä avoimen haudan äärellä koettaen pidättää kyyneleitään. Heidän koko olemuksensa kuitenkin vavahti nyyhkytyksistä, kun äidin ruumis peitettiin multaan. Ella May oli urhoollisesti koettanut huolehtia pienokaisistaan, raataen kutomossa 60-tuntisia viikkoja 9 dollarin palkalla.

"Tahtoisin että lapseni voisivat elää parempaa elämää, kuin mitä itse olen voinut", sanoi Ella May muutama viikko sitten "Daily Workerin" kirjeenvaihtajalle. "Taistelen parempien olosuhteiden saavuttamiseksi lapsilleni", jatkoi hän. "Haluan että he saavat koulutusta ja paremmat mahdollisuudet, kuin mitä minulla on milloinkaan ollut, ja tahdon opettaa heitä tulemaan hyviksi union johtajiksi ja olemaan uskollisia työläistovereilleen."

Unio sekä työväen puolustusliitto ja kansainvälinen työväen apu ovat ryhtyneet yhteistoimintaan huolehtiakseen Ella Mayn lapsista ja toteuttaakseen hänen toivomuksensa.

Tulipalo hiilikaivoksessa

400 kaivosmiestä taistelussa tulta vastaan

CALDWELL, Ohio, syysk. 18. — Cambridge-yhtiön hiilikaivoksessa täällä on raivonnut tulipalo jo 40 tuntia. Tuli on maan alla saanut erittäin valtavan jalansijan. Kolme työläistä ovat kärsineet vaikeista palohaavoista rakentaessaan muureja tulen tukahduttamiseksi. Neljäsataa kaivosmiestä työskentelevät sammutuspuuhissa.

Ensimäinen vehnälähetys Hudsonlahden kautta

WINNIPEG, syysk. 18. — Ensimäinen vehnälähetys Hudson Bayn kautta Englantiin, lähti täältä matkaan eilen Hudson-lahden rannalla olevaa Churchillin satamaa kohden, josta vehnä tullaan kuljettamaan edelleen Hudson Bay-yhtiön laivalla "Ungavalla". Lähetys käsittää yhden tonnin aavikon vehnää ja on se pakattu 1,000 2 paunaa sisältävään pussiin. Vehnä on osotettu Lontoossa olevaan Hudson Bay-yhtiön konttoriin ja tullaan nämä kahden paunan erät jakamaan muistoesineiksi huomatuille englantilaisille. "Ungava" kuljettaa vehnän St. Johniin, jossa se siirretään toiselle Hudson Bay-yhtiön laivalle "Nascopille", joka kuljettaa vehnän Englantiin. Hudson Bayn rautatie ei vielä ole valmis liikenteelle, mutta Hudson Bay-yhtiö on saanut oikeuden tämän lähetyksen suorittamiseksi neuvottelemalla rautatieministerin C. Dunningin kanssa. Lähetyksen ainoana tarkoituksena kuuluu olevan luoda uusi merkkikohta Hudson Bay-yhtiölle Canadan kaupan historiassa.

Kansainvälinen sotakorvauspankki

Amerikalaiset suuspankkiirit mukana sitä järjestämässä

PARIISI, syysk. 18. — Erikoinen kansainvälistä sotakorvauspankkia järjestävä komitea, joka käsittää kaksi jäsentä kunkin Youngin allekirjoittaneen vallan keskuspankista sekä lisäksi kaksi amerikalaista pankkiiria, todennäköisesti tulee kokoontumaan syysk. 23 pnä, jos amerikalaiset edustajat voivat siihen mennessä saapua Brysseliin.

Ranskan pankin johtaja Moreau on ilmoittanut, että Yhdysvallat on valinnut tähän komiteaan New Yorkin First National pankin johtaja Eli Reynoldsin ja Chicagon First National pankin johtajan Traylorin.

Mainitut pankkimiehet edustavat Yhdysvaltain suurimpia pankkiyhtymiä, Morganin pankkiiriryhmää, ja tulee heillä olemaan melkoinen vaikutusvalta kansainvälisen sotakorvauspankin järjestämisessä, joka tulee sotakorvaussijoitusten avulla hallitsemaan euroopalaisia rahamarkkinoita ja siten lujittamaan Amerikan pääomamahdin taloudellista valtaa Euroopassa.

C.P.R. kokeilee Walesin kivihiilellä

VICTORIA, syysk. 18. — C.P.R:n presidentti E. W. Beatty ilmotti täällä tänään, että C.P.R. yhtiö suunnittelee 100,000 tonnin koetilauksen antamista Englantiin Walesin hiilelle. Jos Walesin hiili osottautuu kykeneväksi kilpailemaan yhdysvaltalaisen hiilen kanssa Canadassa tullaan sitä käyttämään jatkuvasti C. P. R:n rautateillä. Betty vakuuttaa, että tätä hiiltä ei tulla käyttämään alueilla missä canadalaista hiiltä on saatavissa. Jos tällä keinolla saadaan brittiläistä työttömyyttä lievennettyä täytyy sen jossain muualla lisätä työttömyyttä, joten porvareiden viisaudella ei pitkälle potkita työttömyyden poistamisessa, enempi kuin muussakaan. Työttömyys on kansainvälinen, yhtähyvin kuin kauppakin.

Herra Thomasin kettuilu Canadassa

OTTAWA, syysk. 17. — Herra Thomasin ollessa Ottawassa neuvottelemassa Canadan hallitusherrain kanssa, vähää ennen paluumatkalle Englantiin lähtöään, kerrotaan lausuneen, että Englannin hallitus tulee lähitulevaisuudessa laajentamaan vanhuuden eläkelain ulottumaan niihin Canadaan siirtyviin Englannin kansalaisiin jotka tuovat tänne perheensä mukanaan. Tätä nähtävästi tullan käyttämään kiihoittimena perheellisten Canadaan siirtämiseksi.

Thomasin kerrotaan tehneen hyviä kivihiilikauppoja Canadassa ollessaan. Sen lisäksi, että hän pusersi jonkunmoisen lupauksen C.P.R. yhtiöltä englantilaisen hiilen käyttämisestä Canadan rautateillä, hänen uskotaan saaneen sopimuksen Price-veljeksien omistaman suuren paperitehdas yhtiön kanssa, jonka uskotaan ryhtyvän käyttämään suuressa mitassa englantilaista kivihiiltä.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön äänen Äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c jokainen... — Nimenmuutosilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avustusilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemailmoitukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseella tai muistovärsyillä. — Halutaanilmoitukset ja osoitteen ilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoitusten ja ilmoitusagenttien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoitushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

Taisteluun poliisihirmuvaltaa vastaan

Viimeaikaiset järjestyneitä vallankumouksellisia työläisiä vastaan kohdistetut tsaaristiset vainotoimenpiteet, joita eritoten Toronton poliisilaitos on käytäntöönottanut tarkoituksella nujertaa työläisten taistelu-innostus, murskata vallankumouksellinen työväenliike ja ehkäistä sen edelleen kasvaminen, eivät ole irrallisia, mahdollisten yksilöiden mielijuolahduksista johtuneita sortotoimenpiteitä. Toronton poliisihurttain hyökkäys työläisten puhe-, kokoontumis- ja painovapauksia vastaan ei ole johtunut yksinomaan drapereista ja coatswortheista, vaan on tämä hyökkäys irroittamattomana osana yleisestä kapitalistiluokan offensiivistä militanttista työväenliikettä vastaan. Tämä hyökkäys Canadassa kommunistista liikettä vastaan otti ensimäisen harppa-askeleen eteenpäin viime talvena, kun "Vapauden" toimittaja toveri Arvo Vaara teljettiin kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen ja raskaaseen sakkoon "kapinallisesta herjauksesta", todellisuudessa siitä, kun "Vapaus" ajaa vallankumouksellisen työväestön asiaa, kehoittaa kaivostyöläisiä järjestymään osottaen näille miten ainoastaan järjestyneellä taistelulla metallin kaivajat voivat saada parannuksia kurjiin olosuhteisiinsa, ja miten välttämätön taisteleva teollisuusliitto on maailman nikkelikeskuksessa, etenkin sodan puhjetessa.

Tälloin aloitettu laajempi hyökkäys kommunistista liikettä vastaan ei jäänyt tähän. Siihen kiinteästi sidottuna, joskin ilmeisesti erillisenä tekijänä, ryhtyi torontolainen poliisilaitos vainotoimenpiteisiin ensiksi vieraskielisten kokousten kieltämiseksi. Tämän kiellon yhteydessä tapahtui vangitsemisia ja kyynelkaasupommiroitsukusia. Vainoa jatkettiin haalien kieltämiseen kommunisteilta, katukokouksien hajottamiseen, lukuisien työväenluokan esitaistelijoiden vangitsemiseen ja vankeusrangaistuksiin tuomitsemiseen. Elokuun ensimäisen päivän, kansainvälisen punaisen päivän, mielenosotukset asettuivat jonkinlaiseksi käännöspisteeksi tämän hurttavallan kärjistymiselle. Torontossa raakamaisin kamakkometoodein murskattiin suuri mielenosoitus ja joukkokokous Queenspuistossa, poliisien käyttäessä petomaisimpia menettelytapoja, pieksäen ja ruhjoen saapuvilla olleita työläisiä. Elokuun ensimäisenä päivänä ulottuivat nämä metoodit m.m. Sudburyyn, jolloin toverit Ryan ja Neil pidätettiin. Myöhemmin on jatkettu petomaista työläisten ruhjomis- ja pieksämispolitiikkaa, nostattaen suuttumusta työläispiireissä ei ainoastaan Torontossa vaan kaikkialla Canadassa.

Tämän hyökkäyksen huippuasavutuksena oli elokuun 27 päivän tapahtumat Torontossa, jolloin kommunistien toimeenpanema mielenosoitus uhattiin hajoittaa kapinalain alaisena. Suuret poliisijoukot mobilisoitiin liikkeelle, yksinpä sotaväkeäkin uhattiin käyttää. Näistä murhavalmisteluista huolimatta onnistuivat kommunistit kiertämään poliisin ja toimeenpanemaan katukokouksen ulkopuolella Queen's-puiston. Toisina äärimmäisinä toimenpiteinä ovat kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajan "The Workerin" takavarikoiminen, sen painajien uhkaileminen ja kuuden toverin asettaminen kapinallisuussyytteeseen, heidän juttunsa vielä ollen keskeneräisen.

Kokotämä vainotoimenpidesarja on luettava kiinteästi osaksi yleisestä hyökkäyksestä, jota canadalainen kapitalistiluokka käy valveutuvaa työväestöä ja sen johtajia, Canadan kommunistista puoluetta vastaan. Tähänastiset sortotoimenpiteet ovat ainoastaan ensi askeleita tulevaisista vainoista, jotka tulevat kiihtymään sitä mukaa kuin canadalainen työväenluokka vallankumouksellistuu ja luokkataistelu kärjistyy. Tämä Canadan kapitalistiluokan hyökkäys on edelleen jakamattomana osana kansainvälisistä sotavalmisteluista. Kapitalistiluokka tietää, että kommunistinen puolue on ainoa voima, joka pyrkii johtamaan suuria työläisjoukkoja vallankumouksellisen taisteluun imperialistista sotaa vastaan. Se tietää, että voidakseen jatkaa nyt jo äärimäisyyksiin kärjistyttyä rationalisointia, hiestytystä teollisuudessa, on sen murskattava taisteleva työväenliike, joka tulee nousemaan kapinaan näitä kurjistuvia olosuhteita vastaan.

Valveutunut canadalainen työväestö kommunistisen puolueen johdolla tulee jatkamaan taistelua vainoista huolimatta, se tulee mobilisoimaan entistä suurempia työläisjoukkoja taisteluun poliisihirmuvaltaa ja sen valmistelemaa seuraavaa riiston tehoistamista vastaan taistelemaan. Kommunistipuolue tulee armottomimmin taistelemaan sosialireformisteja vastaan, jotka suorittavat kapitalistisen valtajärjestelmän lakeijoiden ja suojelijoiden osaa, pettäen työväestöä valheellisilla fraaseillaan "rauhallisesta toiminnasta" ja luokkien yhteistoiminnasta ja peittäen imperialistisia sotavarusteluja pasifistisilla otteillaan. Kommunistinen puolue tulee käymään horjumatonta taistelua oikeistolaisten ainesten poistamiseksi puolueen riveistä, näiden pyrkiessä poistamaan puolueen vallankumouksellisen merkityksen, asettuen siten vastustajaimme, riistäjäluokan, asialle.

Rakentakaamme Canadan kommunistista puoluetta!

Mobilisoikaamme työläisjoukot taisteluun valtaluokan sortotoimenpiteitä ja hyökkäyksiä vastaan!

Alas poliisiterrori!

M. P.

Kommunistivastainen provosoiminen saavuttaa huippuasteen

Kommunistinen provosoiminen saavuttaa huippuasteen.

Osoituksena miten porvarilliset sanomalehdet y.m. vaikuttimet provosoivat äärimäisen vihamielistä mielialaa järjestyneitä työläisiä, etupäässä kommunisteja vastaan, voidaan lainata seuraava kappale torontolaisesta "Evening Telegram"-lehdestä julaistusta kirjeestä:

"Vierailen usein työnvälitystoimistossa Front-kadulla. Ollessani siellä muitten sodasta palanneiden miesten ja lukuisien ulkomaalaisten, kuten hollantilaisten, saksalaisten, tanskalaisten ja suomalaisten kanssa, olen kuunnellut heidän puheitaan huonolla englanninkielellä ja olen vakuutettu, että useat näistä ulkomaalaisista tulivat farmeilta paisuttamaan työttömäin armeijaa kaupungeissa. Olen kuullut heidän kiroilevan farmareita, kuningasta ja valtakuntaa ja toivovan voivansa maksaa sen kokonaisuudessaan "punaiseksi". Useat heistä sanoivat aikovansa mennä pohjoiseen ja sytyttää metsäpaloja saadakseen työtä sekä näin paloien sammutuksessa. Tämä ehkä selvittää miksi osa metsistämme on palanut poroksi. Koska hallitukseme saavat silmänsä auki?"

Siis punaisten viitataan olevan syypäät p.-Canadassa riehuneihin metsäpaloihin! Tämä lapsellinen menettely kohta johdattaa telegramilaiset politikoitsijat ja loansutaajat, isommasta pienempään, näkemään kaikenkaltaisten tapahtumien takana "punaisen peikon". Tällainen menettely ei kylläkään voi muuta kuin huvittaa kaikkia itseajattelevia työläisiä. Se ainoastaan kuvastaa sitä alhaista ja halveksuttavaa politiikkaa, jota porvarilehdet ja fascistiset ainekset seuraavat provosoidessaan järjestyneille työläisille ja sen etujoukolle, kommunisteille, vihamielistä mielialaa. — M. P

Neuvostoliiton 5-vuotissuunnitelma maataloudessa

Tulee osottamaan suunnatonta edistystä maaseudun sosialistisessa ja teknillisessä uudestijärjestelyssä

Neuvotoliitto on maatalousmaa. Maalaisväestö tekee yleisestä 150 miljoonaisesta väestöstä 123 miljoonaa. Maataloudellisen kehityksen erikoisuudet määrittelee maassamme vallitseva proletariaatin diktatuuri. Lokakuun vallankumous ei voittanut yksinomaan senvuoksi, että työväenluokka oli vallankumouksellista ja poliittisesti tietoista, mutta myöskin senvuoksi, että vallankumous toteutti tsarismin ikeen ja puutteen painamar talonpoikaiston hartaimman toivomuksen. Täten on selitettävissä työväenluokan ja talonpoikaiston liitto. Talonpoikaisto pyrkiessään saamaan maata, avusti vallankumouksessa työväestöä.

Iokakuun vallankumous siirsi talonpoikaiston käsiin yli 110 milj. hehtaarta maata, joista vähintäin 50 milj. hehtaaria kuului ennen tilanherroille, 10 milj. hestaaria valtiolle ja yli 50 milj. hehtaaria kulakkitilallisille. Tämä maa-ala tuli jaetuksi vähävaraisten ja keskivarakkaiden talonpoikain kesken. Senjohdosta maaseudun eri talonpoikaisryhmissä tapahtui huomattavia muutoksia. Ennen vallankumousta vähävaraiset ja keskivarakkaat taloudet tekivät 80 % kaikista talouksista, pitäen hallussaan 60 pros. kaikesta viljelysmaasta. Kulakkitaloudet tekivät 20 pros., pitäen hallussaan sensijaan 40 pros. viljelysmaata. Vallankumouksen jälkeen suhde muuttuu, niin että vähävaraiset ja keskivarakkaat taloudet tekevät 96 pros. ja omistavat 95 pros. koko viljelysmaasta, kun sensijaan kulakkitaloudet tekevät vain 4 pros. ja omistavat 5 pros. viljelysmaasta.

(Kyseessä on ennenvallankumousta talonpoikaisto, tilanherrat poisluettuna, jälkeen vallankumouksen samoin tarkoitetaan vain talonpoikaistalouksien hallussa olevia maita, huomioonottamatta neuvostotiloja.) Vallankumouksen jälkeen ensi vuosina havaitsemme keskivarakkaan ryhmän lisääntyvän. Maattomain, hevosettomain talouksien lukumäärä huomattavasti supistuu, lisääntyy keskivarakkaiden ryhmä ja supistuu kulakkiryhmä. Nepin (uuden talouspolitiikan aikana oikeus määrätä vapaasti tavarajäännöksestään, oikeus vapaasti myydä ylijäämänsä markkinoilla johti maaseudun kulakkiryhmän jonkinlaiseen lisääntymiseen. Koska tällä ryhmällä oli säilynyt riittävä määrä maatalouskalustoa, voi se taloudellisesti käyttää kaiken viljelysmaansa, vieläpä vuokrata vähävaraiselta talonpoikaistoltakin viljelysmaita. Viimevuosien veropolitiikka, maatalousluotto, ym. tekijät kuitenkin ovat johtaneet siihen, että vallankumouksen jälkeen syntynyt tilanne, jolloin keskivarakas on maaseudun keskeisin tekijä, on palautunut ennalleen.

Samalla kun tapahtui tällaisia muutoksia maaomistussuhteissa, vaikuttivat nämä muutokset myöskin maaseudun tavaratalouteen. Tästä saamme parhaan kuvan seuraavasta taulukosta:

	Viljan kokonaistuotanto. Milj. puutia	%	Tavaratuotanto Milj. puutia.	Tavaratanto %	% ko tuotann.
1. Tilanherrat	600	12,0	281.6	21.6	47
2. Kulakit	1.900	38.0	650.0	50.0	34
3. Köyhät ja keskiv.	2.500	50.0	369.0	28.4	14.7
Yhteensä	5.00	100	1.300.6	100	26
V. 1926—27.					
1. Neuvo- ja kollektii-					
2. Kulakit	617.0	13.0	126.0	20.0	20.0
viset tilat	80.0	1.7	37.8	6.0	47.2
3. Köyhät ja keskiv.	4.052.0	85.3	466.2	74.0	11,2
Yhteensä	4.749.0	100	630.0	10	13.3

Tämä todistaa ensinnäkin, että viljatuotanto on siirtynyt tilanherroilta ja kulakeilta köyhäin ja keskivarakkaiden talouksien käsiin. Tämä merkitsee sitä, että köyhät ja keskivarakkaat vapauduttuaan tilanherrain ikeestä ja murrettuaan kulakkien voiman ovat voineet huomattavasti korjata aineellisen asemansa. Toisekseen se todistaa, että vilja on pääasiassa pientalonpoikaiston, mutta ennenkaikkea keskivarakkaan talonpoikaiston käsissä ja että sekä yleisen viljatuotannon että tavaratuotannon kannalta katsottuna Venäjä on muuttunut pientalonpoikaismaaksi ja keskivarakas on muodostunut maatalouden keskeisimmäksi tekijäksi. Mutta samalla se kolmanneksi osoittaa, että tilanherrain (s.o. suurtuotannon) likvidoiminen, kulakkitalouden (myöskin suurtuotannon) supistaminen ja pientalouteen siirtyminen 11 pros. tavaratuotantoineen, suuren yhteiskunnallisen talouden puuttuessa, ovat johtaneet viljatuotannossa tavaratuotannon laskemiseen. Siksi viljan tavaratuotanto, s.o. myytävä osa talonpoikaistaloudessa tekeekin vain 56 pros. rauhanaikaisesta tavaratuotannosta, vaikka kaupunkilaisväestön kulutus on samaan aikaan noussut vähintäin 25 prosentilla väestön lisääntymisen johdosta. Tästä on ollut seurauksena viljavaikeudet viime vuosina. Tämä sitä huolimatta, että yleinen kylvöala meillä tekee noin 96 pros. rauhanaikaisesta kylvöalasta, ja viljain kylvöala noin 92 pros. (lähimalkain) rauhanaikuisesta.

Kollektivisointi tuottavaisuuden tehostamiseksi

Pientalous alkeellisella teknillisellä tasollaan ei voi kohottaa työntuottavaisuutta riittävän korkealle, vaan on pakoitettu jotenkuten jatkamaan olemassa oloaan. Pientalous ei voi käyttää hyväkseen tekniikan viimeisiä saavutuksia — koneita, jne. vaan on pakoitettu käyttämään entisiä takapajuisia muotoja. Samalla se suhteellisesti kuluttaa tuotannostaan huomattavimman osan. Vain siirtyminen kollektiiviseen suurtalouteen tekee mahdolliseksi kohottaa talonpoikaiston työn tuottavaisuuden, tekee mahdolliseksi kehittää tuotanto korkeammalle asteelle ja käyttää monimutkaisia maatalouskoneita, keinotekoisia lannoitusaineita, jne. Siksi viisivuotissuunnitelman keskeisimmäksi tehtäväksi on otettu talonpoikaistalouden perinpohjainen uudestijärjestely, suurtuotannon järjestäminen kollektiivisilla perusteilla — neuvostotilain ja kollektiivisten talousten järjestäminen.

Maatalouden uudestijärjestäminen on vaikea tehtävä. Ei pidä unohtaa, että meillä on 27 miljoonaa talonpoikaistaloutta, joiden kanssa joudumme olemaan tekemisissä. Millään pakollisilla toimenpiteillä ei sitä voida suorittaa. Ainoa oikea tie tässä on osuustoiminnallistuttaminen, kollektiivisten talouksien järjestäminen vapaaehtoisuuden pohjalla rinnan neuvostotilain järjestämisen kanssa. On järjestettävä yhteiskunnallinen tuotanto. Siksi maataloudessa viisivuotissuunnitelma määrittelee yhteiskunnalliseen tuotantoon sijoitettavaksi lähes 2 miljardia ruplaa. Yhteiskunnallisen talouden kylvöala tulee nykysestä 2, 3 milj. hehtaarin alasta lisääntymään 26 milj. hehtaariin, joista neuvostotilain osalle lankeaa 5 milj. hehtaaria ja kollektiivisten talouksien osalle 21 milj. hehtaaria. Yhteiskunnallinen talous tulee 5 vuoden kuluttua käsittämään 20 milj. henkeä, käsittäen koko maamme kylvöalasta 17,5 pros., tuottaen koko maatalouden viljatuotannosta 15.5 pros. ja koko tavaratuotannosta 43 pros. V. 1932 kollektiiviset ja neuvostotaloudet tuottavat yli 500 milj. puutaa viljaa, markkinoita varten.

Tämä on maaseudun sosialistisen kehityksen tie. Kapitalistisessa yhteiskunnassa käy kehitys vähävaraisten ja keskivarakkaiden köyhtymisen ja kurjistumisen kutsannukesilla, kulakkien ja tilanherrain hyvinvoinnin lisääntyessä. Meillä Neuvostoliitossa maata vallitseva proletaarinen valtio supistaa kulakin kasvua ja kaikin tavoin avustaa köyhää ja keskivarakasta talonpoikaa. Siksi yksilöllisesti veroitamme kulakkia ja myönnämme verohelpoituksina 35 pros. verosummasta keskivarakkaille ja köyhille talonpojille. Maatalousluotto, maatalouskoneiden jako, maanjärjestely ja keinotekoisten lannoitusaineiden jaoitteleminen ovat kaikki suunnatut keskivarakkaan ja köyhän talonpojan tukemiseksi. Tätä vastaavasti maatalouteen tehtävistä pääomasijoituksista 23,2 miljaardista ruplasta valtiobudjetista ja luottona myönnetään 6.8 miljardia ruplaa, joista yksityistalouteen ja maatalousosuustoimintaan käytetään 52.5 pros.

Maataloutemme on teknillisesti takapajuisella asteella. Satoisuutemme on alhainen, työn tuottavaisuus vähäinen. Vertaus muihin maihin antaa tästä meille riittävän selvän kuvan.

	Hollanti.	Saksa.	Ranska.	Neuvos-toliitto.
Sato sentnereissä hehtaarilta	28,1	18,4	14,5	7,1
Mineraalilantaa sentnereissä hehtaarille	7,2	3,3	1,0	0,01

Hehtaarin alalle meillä tulee maatalouskaluja 11 rpl:n arvosta sensijaan Amerikassa 80—90 ruplan arvosta. Vaikka meillä onkin saavutuksia tällä alalla, ovat ne sittenkin riittämättömät. V. 1926—27 maaseudulle vietiin maatalouskoneita 130 milj. ruplan arvosta, v. 1927—28 — 149 milj. ruplan arvosta ja v. 1928—29 oli suunniteltu 207 milj. ruplan arvosta. Ennen sotaa käytettiin hehtaaria kohden maatalouskalustoon 1 rpl. 04 kop., vuonna 1928 jo 1 rpl. 77 kop. Kemiallisten lannoitusaineiden käyttö ylittää rauhanaikaisen käytön 2½ kertaisesti.

Maatalouden koneellistuttaminen

Tämä ei kuitenkaan riitä maataloutemme kohottamiseen riittävälle teknilliselle tasolle. Suunnitellessaan satoisuuden kohottamisen 35 prosentilla viiden vuoden kuluessa asettaa 5-vuotissuunnitelma tehtäväksemme maatalouden teknillisen uusimisen. Tätä vastaavasti tullaan maatalouskonerakennus suurentamaan 4 kertaisesti kohoittaen maatalouskoneiden tuotannon 153miljoonasta ruplasta 610 miljoonaan ruplaan vuodessa. Kemiallisten keinotekoisten lannoitusaineiden tuotanto tulee lisääntymään 175 tuhannesta tonnista 8 miljoonaan tonniin vuodessa. 5 vuoden kuluttua tulee Neuvostoliiton pelloilla työskentelemään noin 170 tuhatta traktoria.

Nämä toimenpiteet ja kylvöalan lisääminen 22 prosentilla, maanparannustyön 2 milj. hehtaarin alalla (kuivaus, kastelu, y.m.), uusien maiden viljelykselle muokkaaminen 12—15 milj. hehtaarin alalla kohottavat viljatuotannon 73,6 milj. tonnista 105,8 milj. tonniin eli 45 prosentilla, puuvillatuotannon 718,3 tuhanesta tonnista 907 tuhanteen tonniin eli 65 prosentilla ja pellavatuotannon 247,8 tuhannesta tonnista 620,5 tonniin eli 50,4 prosentilla.

Sekä koneiden käyttö, että kemialliset lannoitusaineet, mutta ennenkaikkea satoisuuden kohottaminen vaativat siirtymistä takapajuisesta kolmivuoroviljelyksestä monivuoroviljelykseen. Tämä siirtyminen on koko Neuvostoliitossa suunniteltu suoritettavaksi 3 vuoden kuluessa. Mutta siirtyminen monivuoroviljelykseen johtaa ehdottomasti n.s. teknillisten ja rehuviljain viljelykseen (sokerijuuren perunan, juurikkaiden, aurinkokukan, heinäin, y.m.) Tämä siis johtaa rinnan viljaviljelyksen kanssa teknillisten ja intensiivisten viljain lisääntymiseen. Edelleen rehujen ja juurikkaiden viljeleminen johtavat rehuvarastojen lisääntymiseen taloudessa ja näin ollen karjanhoidon sekä karjakannan kohoamiseen. Hevoset tulevat lisääntymään 19 pros., lehmät 21 pros., lampaat 22 pros. ja siat 54 pros. Karjatuotanto tulee lisääntymään 61 pros. ja karjatuotteiden markkinoilla myytävä osa 67 pros. Villatuotanto tulee lisääntymään 2 1|2 kertaisesti. Samalla tulee lisääntymään nahkatuotanto, y.m.s. Karjanhoidon lisääntyminen tekee mahdolliseksi käyttää hyödyllisesti kaikki maatalouden jätteet.

Valtavat suunnitelmat sivistystason kohottamiseksi

Kaikki nämä toimenpiteet vaativat ennenkaikkea väestön sivistystason kohottamista. Lukutaidoton talonpoika ei voi omaksua uusimpia talousmuotoja, ilman agronoomeja emme voi suorittaa satoisuuden kohottamista ja monivuoroviljelykseen siirtymistä, ilman ammattitaitoista voimaa maatalouskoneissamme emme voi niitä hyödyllisesti käyttää. Siksi viisivuotissuunnitelma edellyttää I asteen koulujen lisääntymistä maaseudulla 59.6 pros., lukutaidottomuuskoulujen lisääntymistä 206,8 pros., talonpoikaisnuorisokoulujen lisääntymistä 149 pros. Agronoomien lukumäärä tullaan kohottamaan 34 tuhanteen, ammattitaitoisen voiman valmistamiseen on viisivuotissuunnitelmassa edellytetty huomattavat summat.

Mikä tulee olemaan tulos näistä maatalouden 5-vuotissuunnitelman viitoittamista toimenpiteistä? Maataloustuotteiden tuotanto lisääntyy 52 pros. ja tekee 22 miljardia ruplaa. Maatalouden tavaratuotanto tulee tekemään 6,4 miljardia ruplaa. Tämä on sellaista nousukautta, jota maailmanhistoria ei näihin saakka tunne. Viiden vuoden kuluttua teknillisesti maatalous tulee huomattavasti eroamaan nykyisestä ja hyvin vähän muistuttamaan rauhanaikuista maataloutta. Maataloustuotannon lisääntyminen — —koko talous- ja sivistysohjelmamme voimaperäisesti lisäävät väestön hyvinvointia. Keskimäärin maanviljelysväestön tulot henkeä kohden tekevät vuodessa 117 ruplaa, v. 1923—33 ne tulevat tekemään 195 ruplaa. Nykyään lukutaidottomia maaseudulla on jokaista 100 henkeä kohden 52, se tulee puolella supistumaan. Maaseutu tulee tuottamaan tuotteita ei ainoastaan kaupaksi, mutta myöskin omaan käyttöön. Viljan käyttö maalaisväestöllä tulee lisääntymään 6 pros., lihan käyttö 17 pros., munain käyttö 45 pros. ja karjatuotteiden käyttö 25 pros. Ravintotaso tulee näin ollen laadullisesti paranemaan.

Taistelu kulakkeja vastaan

Nykyään maaseudulla luokkataistelu on kärjistynyt. Kulakit pyrkivät kaikin keinoin vahingoittamaan sosialistista rakennustyötä, voimistuttaa vaikeuksia ja kylvää talonpoikaiston keskuuteen epäluottamusta työväenluokkaan ja neuvostovaltaan. Edellä esittämämme tiedot yhteiskunnallisesta tuotannosta osoittavat, että tilanne tulee olemaan toisenlainen. Neuvostotiloihin ja kollektiivisiin talouksiin tullaan vetämään etupäässä vähävaraiset ja maaseudun palkkatyöläisainekset, t.s. juuri se maalaisväestön osa, jota kulakki riistää. Tämä tulee repimään pohjaa pois kulakilta ja sen vaikutus viisivuotiskauden päättyessä on sekä maaseudulla, että markkinoilla huomattavasti heikentynyt.

Mutta rakentaessamme yhteiskunnallista sosialistista taloutta lujitamme myöskin köyhän ja keskivarakkaan talonpojan yksilötaloutta. Se tulee viiden vuoden kuluttua tuottamaan koko maataloustuotannosta 85 pros. ja noin 75 pros. sen tavaratuotannosta. Yksilötalouden avustamiseen yhtyy proletaarisen valtion ja sosialistisen osuustoiminnan vaikutuksen lisääntyminen talonpoikaiston keskuudessa. 5 vuoden kuluttua maatalousosuuskunnat tulevat käsittämään 85 pros. kaikista talonpoikaistalouksista.

Työväenluokan yhteys talonpoikaiston kanssa tulee lujittumaaan sitämukaan, kun tullaan toteuttamaan maan teollisoiminen ja maatalouden koneellistuttaminen.

Näin ollen viisivuotiskausi tulee olemaan suunnatonta edistystä maaseudun sosialistsessa ja teknillisessä uudestijärjestelyssä. Tämä viisivuotiskausi tulee osoittamaan, että proletariaatin diktatuuri takaa maatalouden tuotannollisten voimien kohoamisen ja köyhälistön sekä keskivarakkaiden hyvinvoinnin lisääntymisen ennen kuulumattomassa mitassa.

(A. M., Leningradin "Vapaudessa.")

Järjestön asiat

Järjestön jäsenryntäys on täydessä käynnissä

Toronton osastoon liittyi yli kolmekymmentä jäsentä ryntäyksen alkamispäivänä — Seurattakoon hyvää esimerkkiä kautta maan

Viimeisen kymmenen vuoden kuluessa on Canadan suomalaisen työväestön lukumäärä kaksinkertaistunut. Ja Suomesta saapuu uusia siirtolaisia paljoa enemmän kuin mitä entisiä poistuu tästä maasta. Tästä seikasta huolimatta järjestömme — Canadan suomalaisen järjestön — jäsenmäärä ei suinkaan ole lisääntynyt kyllin nopeassa tahdissa. Mutta tämä seikka on helposti ymmärrettävissä. Järjestömme koko olemassa olon aikana ei näet ole ollut ainoatakaan yleistä jäsenryntäystä. Jäseniä on tosin otettu vastaan sikäli kun he ovat omaalotteisesti etsineet osastojemme kokoustilaisuudet ja esittäneet jäsenhakemuksensa osastojen virkailijoille. Moisen leväperäisyyden ja heikkouden päätti viimeksi pidetty Järjestömme edustajakokous korjata asianmukaisella tavalla, julistamalla, että kautta koko järjestön alotetaan yleinen jäsenryntäys (nyt parhaillaan kuluvan) syyskuun 15 p:nä ja että Järjestöön hankitaan sen aikana noin kolmisentuhatta uutta jäsentä ja muodostetaan Järjestöstämme mahtava suomalaisten työläisten joukkojärjestö. Järjestömme erinäisten osastojen koneistot lienevät nyt täydellä höyryllä toteuttamassa viime edustajakokouksessa tehtyä hyvää päätöstä; ja jos on olemassa vielä osastoja, mitkä eivät ole tehneet kaikkea mahdollista jäsenryntäyksen edistämiseksi, niin niiden on siihen ryhdyttävä viipymättä.

Työläiset, jotka vast'ikään ovat tähän maahan saapuneet eivätkä niin ollen tiedä Järjestömme pyrkimyksistä eikä toiminnasta juuri mitään tekevät luonnollisesti itselleen monenlaisia kysymyksiä Järjestömme suhteen. Onko se puhtaasti kansallinen koplakunta, mikä pitää yllä vain huvi- ja seurustelutoimintaa? Millä tavalla se suhtautuu nykyiseen luokkayhteiskuntaan? Onko se porvariston vaiko työväestön etujen puoltaja? Tai näytteleekö se niin sanottua "puolueettomuuden" osaa?

Järjestömme on Canadan suomalaisen työväestön joukkojärjestö, mikä pyrkii vointinsa mukaan edistämään työväen luokkataisteluliikettä. Tämä seikka selvenee varsin hyvin viimeksi pidetyn Järjestön edustajakokouksen päätöksistä. Niissä näet muun muassa määritellään Järjestömme järjestämis- ja valistustyön tähtäävän imperialistisen sodan vastustamiseen; järjestymättömien työläisten (ammatilliseen) järjestämiseen; työväen osuustoimintaliikkeen rakentamisen avustamiseen; työläisnuorison ja järjestönuorten toiminnan tukemiseen; työläisnaisten liiton työskentelyn avustamiseen; työväen urheilutoiminnan avustamiseen ja luokkaperusteelle saattamiseen, ja työväen puolustusliiton tukemiseen.

Mutta joukkojärjestönä ollen täytyy järjestömme toimintapiirin ylettyä vielä monelle muulle eri alalle, voidakseen tyydyttää tämän maan suomea puhuvan työväestön kulturellisia ja taiteellisia harrastuksia. Miltei jokaisella paikkakunnalla, missä Järjestöllämme on osasto, on myös Järjestön omistama työväentalo eli haali. Nämä haalit ovat olleet, ja ovat edelleen tämän maan suomalaisen työväestön yhteistoiminnan keskuksia. Niissä osastojemme näytelmäseurat, laulukuorot, soittokunnat, voimisteluseurat y.m. harjottelevat ja hiovat ohjelmansa sekä esittävät ne yleisölle; niissä pidetään propagandatilaisuudet ja nuoriso karkeloi; niissä on kerätty, ja edelleen kerätään, avustusta tämän maan, Suomen ynnä muitten maitten työväen taisteluitten avustamiseksi; niissä opetetaan englanninkieltä niille, jotka eivät sitä entuudestaan osaa.

Siinä on muutamia Järjestömme toimintapiirin ääriviivoja. Toimintapiiri on laaja. Pitemmälle kehittyneet toverit, jotka kykenevät pitämään puheita, ohjaamaan näytelmäseuroja y.m., ovat aina kaivatuita osastoissamme; samaten löytyy osastoissamme tekemistä, oppimista ja opettelemista myös niille, jotka eivät ole aikaisemmin järjestötyöhön perehtyneet.

Te Suomesta tähän maahan viimeisen kymmenen vuoden aikana tulleet työläiset, jotka ette vielä kuulu Canadan suomalaiseen järjestöön tai mihinkään muuhun työväenjärjestöön ja jotka olette tässä maassa ollessanne, tai jo Suomessa, tulleet tuntemaan nykyisen yhteiskunnan luokkaluonteen, täyttäkää epäilemättä Järjestömme jäsenhakemuskortti, kun sen saatte. Silloin ovat ensimäiset askeleet suoritetut Canadan järjestyneen työväestön lähentymisessä.

Jos jäsenryntäykseen on käyty käsiksi yhtä tarmokkaasti ja hartaasti kaikissa muissakin Järjestömme osastoissa kuin mitä Toronton osasto on tehnyt, niin päämääräksemme asetetut kolmetuhatta uutta jäsentä helposti saadaan. Ryntäyspäivänä pidetyssä uutten jäsenten vastaanottotilaisuudessa liittyi näet Toronton osastoon yli kolmekymmentä uutta jäsentä. Hyvä saavutus ensimäisessä uutten jäsenten vastaanottotilaisuudessa. Se tavallaan velvottaa toisten suurten keskuksien — Sudburyn, Port Arthurin, Fort Williamin — osastoja ryhtymään kilpailuun siitä, mistä voidaan parempia tuloksia nopeammin raporteerata. Jäämme odottamaan näitä raportteja.

Työhön ja toimintaan jäsenryntäyksen tehostamiseksi!

Kolmetuhatta uutta jäsentä Järjestöömme!

V.

Port Arthurin uutisia

Naisten neuvottelukokous,

piiri kuudennen, pidetään 25 p. t.k. Ft. Williamin haalilla. Nyt siis alueemme naisliitto-osastojen edustajilla on tilaisuus esittää suunnitteluja ja toivomuksia tulevaiseen toimintaan nähden. Kokouksessa tullaan keskustelemaan paljon uusista asioista sekä toimintamuodoista, joten olisi varsin tarpeellista että jokaisesta naisliitto-osastosta olisi edustajia lausumassa mielipiteensä näistä asioista. Meillä täällä alueella on ollut aikaisemmin yhteisiä naisten neuvottelukokouksia, jotka ovat onnistuneet kokolailla hyvin ja innostusta lietsovasti. Tämänkin piirin työväentoimintaan innostuneet naiset ovat oppineet tietoiseksi siitä, mikä merkitys on näillä edustajakokouksilla työläisnaisten toiminnassa.

Työväentoiminta vaatii nykyaikana naiseltakin paljon tietoja ja toimintatarmoa, sillä edessämme on paljon velvollisuuksia joissa kysytään uhraantuvaisuutta ja toimintakuntoa. Valmistukaa neuvottelukokoukseemme siinä mielessä että tarmokkaammin työskentelemme työväennaisten eteen tulevana toimintakautena tässä piirissä.

Huvipuolestakin

voin mainita, että Fort Williamin haalilla on hauskat iltamat neuvottelukokouksen päättäjäiseksi 25 päivän iltana. Ohjelma tulee olemaan hyvää ja hauskaa, näytöskappalekin, nimeltä Akkavalta. Lopuksi tanssia, että tanssihaluisetkin voivat tulla. Sisäänpääsymaksu on 25 senttiä.

Saapukaa oikein joukolla näihin iltamiin molemmista kaupuneista, sillä iltamien tuloilla korvataan edustajien kyytikustannuksia. — O. A.

Timminsin uutisia

Kun katselee

tämän kylän touhua, niin voipa ...
lihyvälä sanoa että k... o...
hussa kuin pikiöljyn
vain ero, että joka
maan läjäänsä, yhte...
vätessä laakereillaan.
siläisillä onkin kai ...
villä että olemme va...
toilla sitä viimestä
kunen kai vahtaa ...
On hauska näin
tähystellä asioider
hat puolueen j...
tävät jättäne...
käydään kok...
lemaan sillä
ei oteta v...
tehtävät ...
le ja ...
nistu...
määrin
sä kärsi...
puolueen ...
seen kelp...
sensä oll...
ottaa tehtä...
on ainoa k...
toimintaamm...
Siis pois pikk...
työhön käsiksi

Konelatoja halutaan

Konelatoja saa väliaikaisen työn Vapauden liikkeessä. Ilmottautukaa heti.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.40

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 seka 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

paljon meillä on tehtävää edessämme. Mihinkä on vajoomassa nuorisomme? Eikö siihen kannattaisi jo ottaa isällisellä kopralla kiinni ja nostaa sitä pikkuisen "kuivemmalle" kamaralle. Opetettava seuraamaan eli ainakin kehoitettava lueskelemaan miten muualla nuoriso toimii, eikö heillä ole mitään velvollisuuden ja toveruuden tuntoa niitä nuorisoliittolaisia kohtaan jotka yhteisen asiamme vuoksi viruvat virkanyrkkien antamista iskuista sairaaloissa ja toiset vankityrmissä. Noinko me vaan kylmästi sivuutamme tämänlaatuiset tapaukset. Olemmeko mitään tehneet heidän pelastamisekseen? Ikävällä täytyy tunnustaa että emme, — 'eks kius", emme ole muistaneet!

Nyt kun on alkanut varsinainen, sarokaamme toimintakausi, ja kun nuo luonnon ihanuudetkin alkaa muuttamaan väriänsä inhoittavan likaiseksi, niin nyt kai sitä on aikaa ottaa toimintaankin osaa. Näyttämöllä kuuluu tarvittavan jos vaikka minkälaista oliota, ei niin "olematonta" etteikö kauppaansa tekisi. Eikähän sitä tiedä kenestä se primadonna voi kehittyä. — Näytelmäseuran kokoukset ovat joka toinen maanantai näyttämön pukuhuoneessa kello 7 illalla. Liity siis joukkoomme, kyllä se osa sinullekin löytyy, vaikkapa ensialuksi kuolleen sotamiehen, eli lotan osa.

Kramofoonit olemme päättäneet kokonaan hävittää

ja aikomuksemme on antaa tuoretta tavaraa, sen kun raihnaisesta krupistamme irti saamme. Olemme jo kyllästyneet kannutettuun tavaraan. Seka...ro on aloittanut toimintansa ja ...puoleen saamme kuulla siis tuo...auluja. Tämä on kuulemma sel... homma ettei se ole koskaan ...nekuin sinun äänesi on mu...ron harjotukset ovat seu...aiset joka maanantai ja kello 2 päivällä. Miehet ja torstai-iltana kello ... sellaisia henkilöitä, jotka ... edellämainituilla ajoilla. ...itä kuulemma sopia oh... Siis kaikki mukaan.

...appaleista käski

...kin huomauttamaan. ...n jälkeen tulee ääret... huvinäytelmä 28 p. ...eltä "Taivas maan ...uraava "Kostaja", hy...elmä. Sitten "Junttilan Savosta, siis immeisten ...mussa ja sumussa", lau...ja ei heitä kaikkia muis...ten näette ovat kappaleet ...tuuksia. Jokaisesta esitettä...ppaleesta tullaan luonnolli...ia aikanaan ilmoittamaan. —

Osuustoiminta

Osuustoiminta kapitalistisissa maissa ja Neuvostoliitossa

Porvarillisissa maissa, jossa osuustoiminta on työväenluokkaa ja talonpoikaistoa pettävien poliittisten puolueiden, esim. sosialidemokraattien ja Englannn työväenpuolueen johdon alainen tahi toimii fascististen järjestöjen vaikutuksen alaisena, ei se voi puolustaa työtätekevien todellisia etuja. Näin oli osuustoiminnan laita myöskin Venäjällä vallankumoukseen saakka. Ottakaamme muutamia esimerkkejä, jotka kuvaavat porvariston johtaman osuustoimintaliikkeen luonnetta, esimerkkejä, jotka osoittavat valheelliseksi opin porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän muuttamisesta rauhallista tietä, osuustoiminnan kautta ilman vallankumouksellista taistelua.

Ennen vallankumousta puhuivat osuustoimintamiehet Venäjällä, että osuustoiminnalla ei saa tukea vallankumouksellista liikettä, sillä se olisi sotkeutumista poliittiseen taisteluun. Mutta kun syttyi vallankumoustaistelu ja porvarilliselle väliaikaiselle hallitukselle tuli vaikeat ajat, niin osuustoimintamiehet tukivat väliaikaista hallitusta. Myöhemmin he aktiivisesti tukivat Kotshakkia, Denikiniä y.m. neuvostojen vihollisia ja avoimesti taistelivat yhdessä heidän kanssaan työtätekeviä ja talonpoikia vastaan.

Osuustoiminta Englannissa kieltäytyy kannattamasta kommunistista puoluetta, sillä johtajiensa selityksen mukaan se olisi porvarillisten osuustoimintaliikkeen johtajien julistaman poliittisen puolueettomuuden periaatteen rikkomista, mutta sensijaan ei se kieltäydy liitosta lahjottavan "työväen" puolueen, eikä edes konservatiivisen puolueen kanssa. Englannin osuustoimintaliikkeen johtajat, puolustautuen poliittisella puolueettomuudellaan kaikille tunnetun Englannin kaivostyöläisten lakon aikana, eivät antaneet lakkolaisille apuaan, vaan avoimesti olivat kapitalistien — kaivostenomistajain kannalla.

Osuustoiminta Saksassa poliittisen puolueettomuuden varjolla estää kommunisteja kuulumasta siihen, mutta sensijaan on salaa kiinteässä yhteydessä lahjottavien sosialidemokraattisten ja taantumuksellisten ammattiliittojen kanssa. Saksan osuustoiminta kieltää lainat lakkolaisilta ja työttömiltä, mutta kun on kysymyksessä porvariston pelastaminen, niin unohdetaan poliittisen puolueettomuuden periaate. V. 1923, kun Saksassa syttyi proletaarinen vallankumous, asettuivat Saksan osuustoimintaliikkeen johtajat avoimesti porvariston puolelle. Kun Hampurissa alkoi työläisten kapina niin saksalaiset osuustoimintalehdet vaativat poliisia kaikkein julmimmalla tavalla rankaisemaan "kirottuja kapinoitsijoita" — Hampurin työväen kooperatiivin jäseniä.

Belgian osuustoiminta ei tunnusta puolueettomuutta, vaan avoimesti kannattaa porvaristoa. Ollen porvariston taisteluvälineenä estää Belgian osuustoiminta vallankumoukselliset työläiset kuulumasta siihen sekä tukahduttaa proletariaatin jokaisen yrityksen yhtyä taisteluun kapitalismia vastaan.

Osuustoiminta ei voi kapitalismin aikana kehittyä laajaksi eikä tuottaa etuja työtätekeville, lukuunottamatta poikkeustapauksissa kuluttajilleen antamaa mitätöntä alennusta tavaranhintoihin nähden. Se joutuu kiertämättömästi riippuvaiseksi kapitalistisista pankeista, suurkapitalisteista ja tehtailijoista ja muuttaa vallassaolevien porvarillisten puolueiden, sosialidemokraattien välineeksi työtätekevien vallankumouksellisen tietoisuuden tukahduttamisessa. Osuustoiminta kokonaisuudessaan porvarillisissa maissa ei voi puolustaa työläisten ja talonpoikain etuja, vaan se vieroittaa heidät taistelusta oman vapautumisensa puolesta.

Neuvostoliiton osuustoimintaliike Aivan päinvastassa oloissa kehittyy osuustoiminta Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitossa. Valtion käsissä oleva teollisuus, pankit sekä tukkukauppa auttavat kaikinpuolin osuustoiminnan laajentumista. Työläistalonpoikaisvaltiossa on osuustoiminta yhtenä parhaimmista vipusimista sosialistisessa rakennustyössä, maatalouden hajanaisten pikkutalouksien uusimistyössä, niiden muuttamisessa yhteiskunnallisiksi suurtalouksiksi. Meillä on osuustoiminnalla koko joukko etuoikeuksia ja on sillä suunnattomat kehitysmahdollisuudet.

Neuvostokooperatiivitoiminta ei poikkea Leninin kooperatiivisuunnitelmasta, jonka Lenin on määritellyt seuraavin sanoin:

"Meillä tosiaankin, kun kerran valtiovalta on työväenluokan käsissä, kun tälle vallalle kuuluvat kaikki tuotannonvälineet, jää tosiaankin tehtäväksemme vain väestön kooperoiminen. Väestön mahdollisimman kooperoimisen kautta saavuttaa itsestään päämäärän se sosialismi, joka aikaisemmin herätti oikeutettua pilkkaa hymyilyä, halveksivaa suhtautumista itseään kohtaan niiden ihmisten taholta, jotka omasivat oikean vakaumuksen luokkataistelun välttämättömyydestä poliittisen vallan valtaamisen puolesta j.n.e.

Osuustoiminnan kautta — jonka Lenin määritteli — "uusiin olosuhteisiin siirtymiskeinoksi mahdollisimman yksinkertaista helppoa ja talonpojalle mahdollista tietä" — voi jokainen talonpoika osallistua suureen sosialismin rakennustyöhön. Osuustoiminta, yhdistäen työtätekeviä joukkoja heidän oman harrastuksensa sekä taloudellisen yhteistyön perusteella, on, toistamme sen, neuvostovallassa voimakas tekijä hajallaan olevien talouksien vetämisessä suuren yhteiskunnallisen talouden rakennustyöhön.

Kulutuskooperatiivisysteemi on suuri vahvasti kokoonpantu järjestö, joka välittää tavaran kuluttajalle. Se toimii suunnitelman mukaisesti ja yhtämittaa parantaa toimintaansa. Kulutuskooperatiiviverkkoon Leningradin alueella kuuluu nemäk. 1 p:lle 1929 983 tuhatta jäsentä, yhteisen osuuspääoman ollessa 9,146 tuhatta ruplaa. Kauppapuoteja on 3,385 ja näiden välityksellä on myyty tavaraa useiden satojen miljoonien ruplien arvosta. Yli puolet väestön kuluttamasta tavaramäärästä ostetaan kulutuskooperatiiveista. Alueen kulutuskooperatiiviverkon kasvu käy selväksi, kun mainitsemme, että kaksi vuotta sitten oli kooperatiivin jäseniä 471 tuhatta, osuuspäoma 2,082 tuhatta ruplaa ja kauppapuoteja 2,765. Alueen kulutuskooperatiivin kehityksen viisivuotissuunnitelma edellyttää kauppaverkon huomattavaa kasvua, työn parantamista ja edelleen väestön kooperoimista.

Paitsi kaupallis-taloudelista toimintaa tekee kulutuskooperatiivi suurta kulttuuri ja kooperatiivivalistuksellista työtä. Kulutuskooperatiivin taholta alueellamme oli kuluneen vuoden aikana järjestetty 132 erilaiset kurssit, opetettu 3,000 lukutaidotonta, järjestetty 400 kooperatiivinurkkaa ja 850 opintopiiriä. Alueen kulutuskooperatiivilla on 120 kiertävää kinoa, 550 kirjastoa, noin 200 radiovastaanottajaa, 50 lastenseimeä, 230 "Äiti- ja lapsi" nurkkaa ja yli 25 lastentarhaa. Kooperatiivin osanotosta kulttuurivallankumoukseen antaa käsityksen kulttuurirahasto 1,300,000 ruplaa, joka on suunniteltu käytettäväksi kulttuuri- ja kooperatiivivalistukselliseen työhön tulevana vuonna.

Edellätanotusta käy selville kuinka suuri merkitys on kulutuskooperatiivilla Neuvostovallassa.

Ft. Williamin uutisia

Kaikista merkeistä päättäen rupeaa toimintamme täällä Williamissa lähitulevaisuudessa vilkastumaan. Meillä oli täällä t.k. 16 p. laulukuoron perustava kokous ja oltiin yksimielisiä ja innostuneita asiaan, ja niin annettiin syntysanat Fort Williamin S. järjestön laulukuorolle ja nimeksi tuli "Kaiku".

Puheenjohtajana kokouksessa toimi H. Vuori, sihteerinä Y. Tuomi. Kuoron vakituiseksi puheenjohtajaksi valittiin H. Vuori, varalle A. Saari, sihteeriksi Reino Mäkinen, varalle Miss Kela.

Kuoron johtajaksi saimme asiaan hyvin innostuneen ja pystyvän johtajan John Aarnion. Päätettiin kokouksessa myös yhdestä kiinteästä harjoitusillasta ja siksi tuli joka keskiviikko klo 8 illalla. Muista harjotusvuoroista sovitaan näytelmäseuran kanssa. Mainita ansaitsee, että koemerkinnässä tuli "Kaikuun" 30 jäsentä, joka oli kerrassaan tyydytyksellä merkittävä.

Kokouksen yleinen mielipide oli ja tulikin päätökseksi, että kuoroon saa liittyä sellainenkin henkilö, joka ei ole osaston jäsen. Päätös kumminkin päätettiin lähettää S. J. osaston johtokuntaan tarkastettavaksi.

Keskusteltiin urkuharmoonin ostamisesta kuorolle ja tultiin siihen lopputulokseen, että jos sopivilla ehdoilla ja mahdollisimman halvalla saadaan ostaa, niin ostetaan. Miss Vuori sai tehtäväkseen "kuulostella" hintoja. Ensimäinen harjoitus on t.k. 18 p. klo 8 ip. ja toivottavasti "Kaiku" kokoontuu silloin täysilukuisena koolle.

Tulemme tulevaisuudessa antamaan sitten tietoja kuoromme toiminnasta ja yleensä minkälaiset hedelmät se on kasvanut. Osastomme näyttämö myöskin alottaa toimintansa uusissa merkeissä, mutta siihen palaamme seuraavassa kirjoituksessa.

Toivomme parhainta menestystä vastasyntyneelle "Kaiulle". — W. K.

SODANKYLÄSSÄKIN ELOKUVATEATTERI.

Sodankyläläisillekin on auennut tilaisuus päästä osalliseksi elokuvatalteesta, sillä paikkakunnalle on rakennettu varsin nykyaikainen elokuvateatteri. V.k. 25 päivänä oli teatterissa "Lapissa" ensimäinen näytäntö. Katsojat olivat olleet tyytyväisiä. Aikaisemmin on Sodankylässä esitetty elokuvia tilapäisesti työväentalolla. Nyt sitä vastoin ovat näytännöt sunnuntaina, keskiviikkona ja perjantaina. Juhlien aikana annetaan näytäntöjä joka päivä.

Ohjelmistoon on teatterin omistaja onnistunut saamaan jo syysnäytäntökaudelle mitä parhaimpia filmiä. Näistä mainittakoon vain esim. "Huuto Volgalta", sekä aivan viimeinen maailmankuluu elokuva "Siivet".

"Hohkakiveäkin jauhetaan syötäväksi"

Nälänhädän, rikosten ja orjuuden maa

Nälkä on kamala ja kuolettava vieras. Nykyisessä Kiinassa, joka sekä sisällisten sotiensa että Neuvostoliiton oikeuksien törkeän loukkaamisen takia on tullut erikoisen kuuluisaksi, on nälkä yleisesti vallitsevana. Se tosin ei ulotu rikkaita ahdistamaan, mutta tuhoaa sitäkin enemmän tavallisia kansalaisia, niitä, jotka omalla työllään joutuvat elättämään itsensä ja perheensä.

Nälkävuodet ovat olleet Kiinassa hyvin usein toistuvia. Kansalaissotien ja valkoisen terrorin seurauksena on ollut, ettei viime vuosina juuri kukaan ole uskaltanut viljellä maata enempää kuin omaan elämäänsä on välttämättömästi tarvinnut. Koskaan näet ei ole voinut olla varma, milloin tulee valkokaartilaisjoukko ja ryöstää kaiken. Ja kun tällaisissa oloissa tulee katovuosi, kuten viimeinen, ovat seuraukset sitäkin kaameampia.

Ruotsalainen lähetystövirkailija Linden kertoo oloista eräässä kirjeessään m.m. seuraavasti: "Tuhansia ihmisiä pelastaa kuolema kärsimyksistä, mutta ne, jotka jäävät jälkeen, joutuvat kokemaan kauhelta tuskia. Usein joudutaan sekoittamaan puunkuorta ruohoihin ja hohkakiveäkin jauhetaan syötäväksi. Siinä tietenkään ei ole mitään ravintoa, mutta se täyttää vatsan ja lievittää polttoja. Ja nälänhätää seuraavat murhat, pahoinpitelyt ja rosvoudet".

Varsinkin Shanzin maakunnassa ovat olot kauhealla kannalla. Usein tapahtuu, että kun perheeltä loppuu ruoka, sekoitetaan viimeiseen keittoon myrkkyä ja niin päättyvät kärsimykset lyhyeen.

Nälänhädällä on monia kauheita seurauksia. Päiväjärjestykseen kuuluu että veljet myyvät veljiään ja sisariaan, isät poikiaan ja tyttäriään, vieläpä vaimojaankin. Täten saaduilla rahoilla koetetaan edes vähän saada syötävää. Ne rikkaat, joilla on kaikkea yltäkylläisesti, valtaluokat, pitävät hillittömiä orgioita, joissa nälkäisten tyttäret ja vaimot saavat tyydyttää valkokaartilaisten himoja. Satamakaupunkeihin, joissa käy paljon ulkomaalaisia, myydään joukottain naisia, joiden "kodiksi" muodostuvat lukemattomat porttolat. Täten on aivan äskettäin yksin Shanzin maakunnasta myyty 17,000 nuorta naista orjiksi.

Tavallisten valkokaartilaisten ohella harjoittavat rosvousta lukemattomat sellaisetkin, jotka nälkä on ajanut sille tielle. Ja vaikka melkein kaikkien kaupunkien porteille on ripustettu monien rosvojen päitä, pelotukseksi muille, paisuvat ryövärien joukot lakkaamatta. Yläluokkalaisten monopoliammatti on saanut paljon harjoittajia.

Kun samanaikaisesti nälänhädän kanssa valtaluokat kiristävät tavallisesti kansalta entistäkin enemmän veroja, ja ryöstävät ne elleivät muuten saa, puhkeaa yhtämittaa eri puolilla maata vakavia kansankapinoita, joiden kukistamisessa valtaluokat nauttivat Englannin, Yhdysvaltain, Ranskan, Japanin y.m. imperialististen valtain tukea. Kiinnittääkseen joukkojen huomion pois sisäisistä asioista, on hallitus provosoinut ulkopoliittisia selkkauksia, kuten rosvoukset ja vangitsemiset venäläisten omistamalla Itä-Kiinan rautatiellä. Kun se samalla palvelee imperialistien yleistä politiikkaa ja pyrkimyksiä, luullaan senkin kautta voitavan vaimentaa kauhean nälän uhkaavia seurauksia.

Jouluonnitteluja Suomen lehtiin

Tänä, samoin kuin edellisinäkin vuosina, välitämme onnentoivotuksia kaikkiin Suomessa ilmestyviin puolueemme sanomalehtiin. Jokainen sanomattakin tietää, että täten kerääntyneet varat menevät Suomen vasemmistolaisen työväenliikkeen avustamiseen. Lähettäkää siis toivotuksia runsaasti. Toivotuksien hinta on 25 senttiä joko yhdeltä tai koko perheen nimeltä ja osotteelta. Muistakaa, että JOKAISEEN LEHTEEN MENEVÄT TOIVOTUKSET ON EHDOTTOMASTI KIRJOTETTAVA ERI PAPERILLE.

Suomen lehtiin menevät toivotukset pitää olla sisällä lokak. 30 p. mennessä. Asiamiehille annetaan tavallinen alennus. Missä ei asiamiestä ole, pyydetään jonkun toverin keräämään nimiä ja lähettämään ne, raha mukana, Vapauden konttoriin. Vaivoistaan voi kerääjä pidättää palkkiokseen 10 prosenttia.

Kirjottakaa nimet ja osotteet selvästi. Kirjottakaa musteella ja ainoastaan yhdelle puolen paperia ja eri lehdille menevät eri paperille.

Lähettäkää toivotukset osotteella

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Halutaan

Tottunut kokki, mieluummin nainen, sekä kokenut pöytäänpassari, jolla on englanninkielen taitoa. (221

Club Lunch
126 Durham St., Box 1496, Sudbury
OSKAR LEPPÄNEN

FINNISH BAKERY
Box 39 . Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTI.

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St., Montreal.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr.)

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

MYYTÄVÄNÄ

15 huoneen talo, lähellä kaupungin keskustaa. Hyvin sovelias rooming ja boarding taloksi, johon voi sovittaa noin 50 henkilöä.
Kirjottakaa: (9-18
MYYJÄ,
Box 69, Sudbury, Ont.

HIEROJA

A. Valley
39 Widmer Street, Toronto, Ont.
Puhelin Elgin 6893

Suomalainen liike välittää teille
Parasta Kolia
Puhelin: Trinity 0386 J
33 Robinson Street,
ALANKO COAL
Toronto, Ont.

Parturiliikkeeni
joka sijaitsee
82 Elm Street E.
vastapäätä Regent teatteria
Suosittelee puhdasta ja hyvää palvelusta.
A. Salminen
Sudbury Ontario

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
279 Queen St., W., Toronto, Ont.

MATKAILIJAKOTI
Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
Otto Kratz,
585 St. David's Lane.

7UP
ja
Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA
202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86.

SUOMALAINEN HÖYRYSAUNA

Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 AGUEDUCT STREET MONTREAL, QUEBEC

Toronton ja Ympäristön Suomalaiset
Halutessanne hyvää autoa huokealla ylöspidolla, joka lähinnä vastaa kalliita autoja kyvyissä, ostakaa välitykselläni FORD AUTO.
Välitän uusia sekä vanhoja.
EINO MARKANEN
Telefooniosote päivisin Kingsdale 6000—Iltasin New Toronto 5957
TORONTO, ONT.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

HIEROJA

Huugo Seppälä
Antaa hierontaa Lehtelän saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä.
Puhelin 1444w. Box 1862
Sudbury, Ont. (TL)

Antakaa meidän valmistaa teille
Uuden Puvun
$24.50 hinnalla
Tehty mittojen jälkeen. Sopivaisuus ja työ taataan. Täydellinen varasto miesten ja naisten vaatetavaraa, pyhä- sekä työkenkiä y.m.
Harry Murdock
ENGLEHART ONTARIO

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef. 646 J.—K. A. Merikallio

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

PALLOHAALI
ja
PARTURI
LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.
Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: [illegible] 3 senttiä sana, [illegible] joiden ilmotus on [illegible] tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden [illegible] on jatkuvasti samanlaisena [illegible] lehteemme ilmestyvässä [illegible], 1½ senttiä sana. Vähin [illegible] kerta ilmottaessa 50c [illegible] 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDE[illegible] arkipäivinä avoinna kello [illegible] aamulla kello viiteen [illegible]. Sunnuntaisin ja juhla[illegible] on konttori suljettuna ko[illegible] päivän.

MEIJÄN HUONEEN TALO MYYTÄVÄNÄ 424 Bessie St. Talossa vesi, valot sekä likaviemäri. Myöskin iso autotalli. Puhelin 1927, Sudbury, Ont. (221

[illegible] KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 624, Sudbury.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja [illegible]. Tupakkaa ja makeisia [illegible]. Musiikki opetusta [illegible]. Kirjeisiin vastataan heti. [illegible] Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

COPPER CLIFF, ONT.

SUOMATKAA! EHDOTTOMASTI [illegible] korput ja kovat leivät [illegible] leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 118.

TORONTO, ONT.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKI[illegible] 453 Queen St. W. [illegible] Spadina Ave. Mrs. Ida Oja[illegible] (MT

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. 448 Queen St., W., Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2806. O. Huhtala.

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Tr.L.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. [illegible] kellonne korjattavaksi [illegible] osotteella: 246 Queen St. [illegible] Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITSEE 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Savanne.

MONTREAL, QUE.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 986 St. Monique St., puhelin Harbour 5286. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita [illegible] kuuluvia asioita.

MYYTÄVÄNÄ

Seitsen huoneinen rakennus myytävänä. Tämä paikka on edullinen ruokatalokai, sillä pari vuotta tätä rakennusta käytti osuusruokala. Edullinen tilaisuus, kysykää ehdoista. (221

Antton Mattson,
Box 366, Schumacher, Ont.

SUOMI
Jalkineiden Korjausliike
Kaikki korjaustyöt tehdään ensiluokkaisesti
NICK PARTTI
300 Finlayson St., Fort William, Ont.

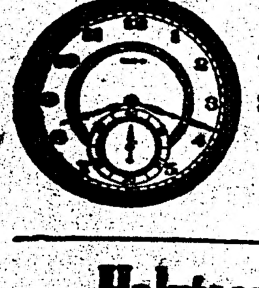

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Halutaan tietää

Missä on siskoni Olga Wiitanen? Lähtenyt Sudburysta elok. 21 p. ja lavannut tulla luokseni. Jos joku tietää jotain tästä olisi hyvä ja ilmoittaisi heti minulle, sillä asia on tärkeä. (221
Mrs. Sylvi Lehtinen,
Nipigon, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

KONSERTTITANSSIT TÄNÄ ILTANA LIBERTY-HAALILLA

Tänä iltana alkaen kello 9, on Liberty-haalilla erikoislaatuiset konserttitanssit V. Länsimäen soitolla. Mennäänhän joukolla!

SUDBURYN PALVELIJATAR-YHDISTYKSEN

kokous tänään torstaina, tk. 19 p. klo 8 illalla, Liberty-haalilla. Monta tärkeätä asiaa.

"INFERNO"

kenraaliharjoitus huomenna, perjantaina, klo 8 Kulissimiehet myös mukaan

HAVAITTU SYYLLISEKSI MURHAAN

Noin kymmenen tuntia eilen ja tänään kestäneen oikeudenkäynnin jälkeen ja harkittuaan syytöstä noin tunnin ajan, julisti valamiehistö täällä koolla olevilla Sudburyn piirin käräjillä Peter Myhalin syylliseksi murhaan, minkä johdosta julistetaan tuomio tänään kello 3 ip. lehtemme ollessa jo painossa. Asiasta tulee selostus huomiseen lehteen.

MILJOONA DOLLARIA VIIKOSSA VOITTOJA VARTEN

"The Ottawa Journalin" erikoinen kaivosasiain kirjeenvaihtaja H. C. McRae toteaa, että Froodin kaivanto sisältää satumaisia rikkauksia ja arvelee, että kaivannon mineraalivarasto saattaa osottautua maailman suurimmaksi yhtenäiseksi metallikerrostumaksi.

Maanpinnalta aina 800 jalan syvyyteen saakka on metallimalmi verrattain köyhää. Sitä syvemmällä aina 1,900 jalan syvyyteen saakka esiintyy suuret määrät malmia, mikä, vaikkakaan ei ole verrattain arvokasta, saattaa tulevaisuudessa merkitä verrattain paljon. Mutta varsinaiset rikkaudet esiintyvät vasta syvemmällä, sillä 1,900 jalan syvyyden alapuolella aina 3,100 jalan syvyyteen saakka — siis noin neljännesmailin paksuudelta — esiintyy malmia, mikä sisältää kuparia, nikkeliä ja jaloja metalleja 35—40 dollarin arvosta tonnia kohden. Vaikka tutkimuksia ei ole ulotettukaan 3,100 jalkaa syvemmälle, niin on syytä otaksua, että rikkaat kerrostumat esiintyvät syvemmälläkin.

Osakekeinottelijat ja kapitalistit laskevat nyt jo etukäteen niitä todennäköisiä voittoja, joita kaivostyöläisten työn kautta luodaan näistä luonnonrikkauksista. Copper Cliffin sulimoiden tiedetään kykenevän käsittelemään, kun lisärakennustyöt päättyvät, noin 8,500 tonnia Froodkaivannon metallimalmia. Vaikka otaksuttaisiin sulimoiden keskimääräinen työkyky vaan 8,000 tonniin vuorokaudessa ja malmin rikkaus vaan 35 dollariin tonnia kohden, niin nousee Incon Frood-kaivannosta saatavat metallirikkaudet huikeaan summaan, 102,200,000 dollariin vuodessa. Tästä määrästä lasketaan ainakin 20 dollaria tonnia kohden jäävän puhtaaksi voitoksi, nousten siten 58,400,000 dollariin vuodessa, siis ainakin miljoona dollaria viikkoa kohden.

Tähän mennessä tiedossa olevien malmivarastojen arvellaan riittävän ainakin noin 30 vuodeksi, vaikka sulimoiden tuotantokykyä lisättäisiinkin.

Näiden arvioiden mukaan tulevat Incon kaivos- ja sulimotyöläiset rikastuttamaan kapitalisteja noin kymmenen kertaa suuremmalla määrällä kuin mitä saavat palkkoinaan.

S—a.

Long Lake

Aika rientää

nopeaan ja me ihmiset ajan mukana. Niin on käynyt täällä pitkällä järvelläkin.

Kesä on ollut hupaisa, vaikka vähän siitä joutaa maanviljelijä nauttimaan, kun aina on ajatus työssä kiinni Mutta onhan sillä kesällä jotain hyvää hänellekin annettavaa.

Naisliitto täällä on pitänyt kesälomaa, mutta nyt se on loppunut, toiminta on alettu uudella innolla ja hyvällä menestyksellä. Ja kaikki käy hyvin kun yhdessä toimimme.

Kokous oli haalilla 3 p. tätä kuuta ja seuraava on 17. p.

Meillä oli viime kokouksessa vieraitakin, naisliiton sihteeristöstä toverittaret Toivonen ja Este. Olikin oikein virkistävää tämä vierailu meille farmaritummuille.

Kuuluuhan tänne uusiakin

Nyt on kaikilla, vallankin emännillä, asiaa Hännis Vikkiin, sillä sieltä saa mitä vaan, jos on hyvästi rahaa. Se auttaa paljon meitä, joilla ei satu olemaan hevosta eikä piiliä, kun saa piipahtaa kylään ja samalla ostaa ja kannattaa osuusliikettä.

Koittakaamme kaikki muistaa tämä. — I. T.

New York, 16. — Tulluride, Colo., pankin presidentti vangittiin tänään liittovaltion suurvalamiehistön määräyksestä syytettynä puolenmiljoonan dollarin petkutuksesta. Hän oli nostanut mainitut rahat new-yorkilaisilta pankeilta väärennetyillä sähkösanoma-osoituksilla.

HUOM.! HUOM.! HUOM.!

SUDBURYN LIBERTY HAALILLA

esitetään

Lauantaina 21 ja maanantaina 23 pnä

"Inferno"

(HELVETTI)

Järkyttävä työväennäytelmä neljässä näytöksessä.
Aika nykyinen.

Henkilöt:	Esittäjät:
TOM RENHOLDS, työläinen	A. Salo
MARIE, hänen vaimonsa	H. Hjorth
MAGDA, heidän tyttärensä	T. Tenhunen
DICK, heidän poikansa	H. Ellmen
GEORGE SMITH, puolustuskomitean sihteeri	L. Laitinen
MARK JONES, merimies	A. Lahti
SAMUEL REDWOOD, metsäparooni	U. Mäkelä
AGATHA, hänen rouvansa	M. Hamari
LILAH, heidän tyttärensä	N. Salo
DANIEL LYNCH, piirituomari	P. Ruohonen
OLIVER, hänen poikansa	E. Mäenpää
JEFFERSON, palvelija	E. Erving
McGRAY, yksityissalapoliisi	P. Häkkinen
BERT / ANREW, kauppaklubin jäseniä	A. Heiskanen / I. Korbi
FRISCON JERRY, salapoliisin apulainen	L. Hjorth

Esitys aletaan kumpanakin iltana 8.30 ip.

LIPUT: Istumaan 50c, seisomaan 40c. Saatavana ennakolta Seppälän saunalta ja osuuskaupasta.

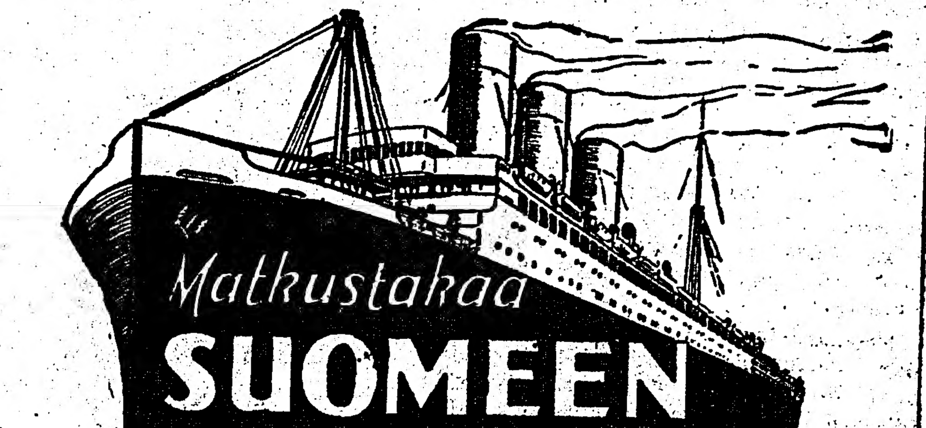

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN

Syysk. 26 | Lokak. 24	MONTCLARE
Lokak. 10 | Marrask. 7	MONTROSE
Lokak. 17 | Marrask. 14	MONTCALM

LIVERPOOLIIN

Syysk. 21 | Lokak. 18	DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 27 | Lokak. 25	DUCHESS OF YORK
Syysk. 28 | Lokak. 26 | Marrask. 26	MINNEDOSA
Lokak. 4 | Marrask. 1	DUSHESS OF ATHOLL
Lokak. 11	DUCHESS OF BEDFORD
Marrask. 8	MELITA
Marrask. 22	DUCHESS OF YORK

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Syysk. 21 | Lokak. 18	DUCHESS OF RICHMOND
Syysk. 28 | Lokak. 26 | Marrask. 26	MINNEDOSA
Lokak. 4 | Marrask. 1	DUCHESS OF ATHOL
Lokak:. 10 | Marrask. 8	MELITA
Marrask. 22	DUCHESS OF YORK

EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Syysk. 24	EMPRESS OF AUSTRALIA
Lokak. 31	EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Expertti Kellojen Korjaustyötä
Tehdään Workingman's Jewelry Store, Ylösen saunan vieressä
SUOMALAINEN KELLOSEPPÄ PALVELUKSESSAMME
H. WEINSTEIN
140 DURHAM ST. SUDBURY, ONT.

OSUUSRUOKALA
Työläisille sopiva paikka ruokailla aterioittain ja päivittäin. Suosittelemme yleisön käytettäväksi.
SUOMALAINEN POIKATALO
Box 91, Creighton Mine, Ont.

Suomalainen
Ruokala avattu
101 Pine Street
Ruokaa ja huoneita saatavana.
Mary Peterson
TIMMINS ONTARIO

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistökauppoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

Haussi Myytävänä
Lähellä Schumacheriä Col Center nimisessä paikassa
Myydään 5 huoneinen asuinrakennus halvalla. Talon yhteydessä on myös perhesauna. Tarjous on ehdottomasti edullinen, kysykää ehdoista. (221
Eino Halme,
Box 16 Schumacher, Ont.

Myytävänä
Eureka kesähotelli, Skead, Ont. Kaksikerroksinen rakennus, 11 huonetta, sähkövalot, vesi, y.m. mukavuudet. Kysykää: (222
H. Hillman,
Puhelin 312,
Box 654, Sudbury, Ont.

SYYSKAUDEN AVAJAISET

Toronto Bargain Store kaupassa

Meidän suuri kauppamme suurine kellarineen on kattoon asti täynnä, uutta ja viimeisintä syys- sekä talvivarastoa, miesten, naisten ja lasten vaatetustavaraa, hattuja, pyhä- sekä työkenkiä ja ropesseja koko perheellenne, hinnoilla, joita toiset eivät voi verrata.

Kaupassamme on kaksi suomalaista kauppa-apulaista, mies- sekä naishenkilö, jotka mielihyvällä palvelevat teitä. Olkaa varma, että tulette oikeaan kauppaan, kauppa, jossa on kaksi sisäänkäytävää. Kannattaa käydä kaupassamme, tarvitessanne vaatetustavaraa, sillä dollari säästetty on paljoa helpompi kuin dollari tienattu.

Metsämiesten tarpeita
Raskaita täysivillasia sekä nukkavuorisia alusvaatteita, raskaita sukkia, makinohousuja sekä paitoja, makinotakkeja sekä jumppareita, svetereitä sekä hyvää tekoa, hyvin tunnettuja Columbus ropesseja, kaiken pituisia nahka päällyksen kanssa, overhaaleja, työ- sekä pyhäkintaita, y.m. hinnoilla, joilla muualla ei saa. Tavaran laji on taattu.

Poikasille
Löydätte meiltä suuren valikoiman talvi alusvaatteita, makinopaitoja sekä housuja, pyhä- sekä työkenkiä, ropesseja, sukkia, paitoja, svetereitä, villa jersey paitoja y.m. Kaikki kohtuullisilla hinnoilla.

Kaivosmiehille
Meillä on kuuluisia Green Label Columbus ropesseja, tavallisia sekä mokkeriropesseja, valkosia tai punasia. Raskaita täysivillasia alusvaatteita, housuja, pussihousuja, paitoja, aluspukuja, pukuja, ropessihattuja, mainarien lamppuja, eväslaatikoita sekä kuumavesipulloja, y.m.

Naisille
Meiltä löydätte suuren valikoiman naisten leninkejä, kaiken kokoisia, viimeisimpiä malleja, kohtuhinnoilla. Talvitakkeja, jotka sopivat jokaisen malliin sekä taskuihin, sillä hinnat vaihtelevat $12.95—$350.00 asti turkkitakeissa. Hattuja canadalaisia sekä ranskalaisia malleja, filtistä, sametista y.m. Naisten ja lasten kenkiä kaiken mallisia ja kokoisia. Sukkia, silkki, villa tai cashmere, monen eri kokoisia ja värisiä. Myöskin naisten ja lasten aluspukuja, ropesseja, päällykenkiä, verrattomilla hinnoilla.

KÄYKÄÄ
Toronto Bargain Store
Kauppa, joka säästää teille rahaa
60-64 BORGIA STREET SUDBURY, ONT.
Olkaa varmoja siitä, että tulette oikeaan kauppaan

PIKKU LASTEN ÄIDIT
Täyttäkää ja postittakaa allaoleva kuponki

THE BORDEN CO. LTD. Dept. A, 140 St. Paul Street West, Montreal.
Please send me free your Baby Welfare Book and Baby Record Book
NAME........................
ADDRESS........................ 21

Jos haluatte nämä käytännölliset kirjaset VAPAASTI

EAGLE BRAND
Kannutettua **MAITOA**

Puhdasta Varmaa

Helposti sulavaa

TILATKAA VAPAUS!

Montrealin Suomalaiset Huomatkaa!
Ensi kerran Montrealissa on suomalaisten hallussa tilava ja valoisa Pallo- ja Billiard-sali. Tupakkaa, virvokkeita ja makeisia saatavana. Kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä tehdään ammattitaitoisesti ja huolellisesti samassa paikassa. — KOPONEN ja JOKINEN, 963 Notre Dame St. W. (Vastp. punaista asemaa) (Tr.

SUURI JOULU HUVIMATKA SUOMEEN MONTREALISTA MARRASKUUN 22 PAIVANA 1929, LONTOON KAUTTA CUNARD LINJAN KUULUISALLA "ASCANIA" LAIVALLA, MINKA MATKAN HYVIN TUNNETTU MATKAJOHTAJA
MR. EINAR LINDBLAD
HENKILOKOHTAISESTI TULEE JOHTAMAAN

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacrament St. MONTREAL, Que.

Käyttäkää hyväksenne tämä erinomainen tilaisuus matkustaa kotiin Suomeen muiden suomalaisten ja suomenkielisen, pätevän matkajohtajan seurassa.

Matkustamalla Montrealista on Teillä Canadassa lyhyt rautatiematka ja kahden päivän laivamatka luonnonihanall St. Lawrence joella.

Matkalla olette tilaisuudessa näh Lontoon ja saavutte hyvissä ajo kotiin Jouluski.

Kolmannen luokan menomatka realista Helsinkiin y.m. maksaa $ meno—ja paluumatka $180. kolmannen Cabin luokan men maksaa $121.50, meno—ja pal $202.50.

Järjestäkää siten että Mr. tuo Suomesta mukaansa su tahi ystävänne, jotka hah Canadaan. Lähempiä tiet kirjoittakaa suomeksi osoitt

Finnish Departmen

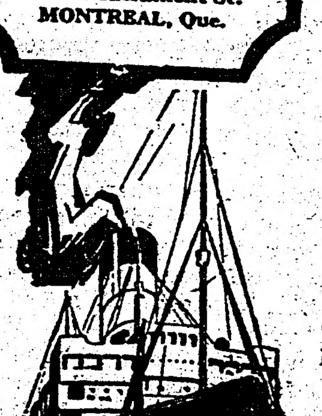

Cunard LINE